

onafhankelijk studentenblad

veto

jaargang 47 nummer 6
14 december 2020
tweewekelijks blad
erkenningsnummer
p706128
afgiftekantoor Leuven

PB-PP B-02817
BELGIË/NL BELGIQUE

We kerstmissen jullie

ANALYSE

Wie daagt
Luc Sels uit?

NAVRAAG JEROEN OLYSLAEGERS

'De 20e eeuw is ver-
schrikkelijk overschat'

ANALYSE

Studentenrevo-
lutie in Beiroet

Wie daagt Luc Sels uit?	4	ONDERWIJS
Werkloosheid bij afgestudeerden	8	SOCIAAL
Studentenrevolutie in Beiroet	12	INTERNATIONAAL
Het tekort aan studentenjobs	18	STUDENT
De zoektocht naar een LGBTQ+-kerstmirakel	22	CULTUUR
Het mediagebruik van moslimextremisten	28	ONDERZOEK
Ruzie tussen Letteren en Sociale Wetenschappen	32	DOSSIER
Romancier Jeroen Olyslaegers	34	NAVRAAG

redactie

Daan Delespaul
hoofdredacteur
daan@veto.be

Jan Costers
redactiesecretaris
jan@veto.be

Tijs Keukeleire
redacteur onderwijs
tijs@veto.be

Emma Desmet
redacteur sociaal
emma@veto.be

Emiel Roothoof
redacteur internationaal
emi@veto.be

Thomas Maes
redacteur student
thomas@veto.be

Joanna Wils
redacteur cultuur
joanna@veto.be

Sjeren Cörvers
redacteur onderzoek
sjereno@veto.be

Arne Van Laetem
eindredacteur
arne@veto.be

Cath Hermans
redacteur beeld
cath@veto.be

Lisa Thieren
redacteur beeld
lisa@veto.be

Benno Debals
verantwoordelijke KU Leuven
benno@veto.be

Elien D'hoore
verantwoordelijke groepsgevoel
elien@veto.be

Marie Coppens
verantwoordelijke evenementen
marie@veto.be

colofon

Eindredactie Arne Van Laetem, Marie 'Basil' Coppens, Daan 'mijn oma' Delespaul, Sjeren 'een mensenmenigte en alle elfjes' Cörvers, Joanna 'met Fonske' Wils, Emiel Roothoof, Emma 'warme ovenhapjes' Desmet, Lisa 'met mijn groot klein gelukske' De Witte, Mathilde Dams, Maria-Laura Martens, Lara Lismont, Thomas 'met oma en kaasbolletjes ('oma vogel' zoals we zeggen in familiekring)' Maes, Tijs 'dat ga ik niet zeggen want Cathy kijkt mee' Keukeleire **Vormgeving** Jan 'ik ga nog efkes nadenken' Costers **Cover** Cath 'een West-Vlaming en mijn webstoelen' Hermans, Jan Costers **Schrijvers** Tijs Keukeleire, Lana Van 'een crat Nalu (indien geen merknamen: caffeïne)' den Heuvel, Emma Desmet, Daan Delespaul, Emiel Roothoof, Basil Claeyns, Kobe Hautekiet, Thomas Maes, Charlotte 'kaaskroketten à volonté' Van Gucht, Lisa De Witte, Jolien 'Ben & Jerry, want ik mag twee knuffelcontacten' Vandoorne, Lisa Thieren, Jasper 'De kerstspecial van F.C. De Kampioenen' Snoeys, Jeremy Van Weyenbergh, Benno Debals, Arne Van Laetem, Joanna Wils, Vincent Cuypers, Sjeren Cörvers, Remo 'Woodland vritters' Verdickt, Wolf 'Met Home Alone' France **Illustratoren** Gaëlle Demandmeter, Benno 'ik ga met mijn huisje, tuintje en beestje Kerst vieren.' Debals, Amber de Leener, Toon Schauvliege, Cath Hermans, Justine 'mijn verzameling Crocs' Lambrechts, Charlotte Van Gucht, Jan Costers, Anastasia 'met procrastinatie, schuldgevoel en lichtjes' Arnhold **Fotografen** Jose Lopez, Elien Marechal, Adib Abdulmajid, Miette, Zoë Demoustier **KU Leuven** Alon 'Alleen' Nudler, Benno Debals, Cath Hermans

is een uitgave van de Leuvense studentenkoepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze online redactievergadering op donderdag om 20u, bezoek onze Facebookgroep of stuur een berichtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag 'Met wie ga jij kerst vieren?'

EDITORIAAL

Wie staat er op?

11 mei zijn het rectorverkiezingen. Dat is over vijf maanden – een erg lange periode aan de universiteit. Maar dat valt in het niets bij hoe lang een rector blijft zitten: vier jaar.

Vier jaar is een eeuwigheid voor studenten, meer dan voor eender welke andere groep aan de universiteit. Op vier jaar doorlopen velen een volledige studie. En op vier jaar kan een beleidsploeg een universiteit blijvend transformeren. Daarom trapt Veto in dit nummer al zijn verslaggeving van de rectorverkiezingen af (p. 4).

Komt Sels op? En wie daagt het establishment uit? Bijna iedereen die we spraken over het voorbije half jaar, was het eens dat er een debat moet zijn in april: tegengestelde visies en tegengestelde werkwijzen, contrasten en duidelijke keuzes.

Het is een wens waar wij ons bij aansluiten. Het gevaar van een debatloze (her)verkiezing is groot, voor de universiteit en voor studenten. Als Sels of

een kroonprins(es) zomaar wordt herverkozen, staat op 1 augustus de herindeling van het academiejaar aan de deur. Het is een boutade, maar een heel tastbare optie. Zo leert de *Heb je mei gemist*-ervaring uit 2017.

Eender wie nu wil opstaan vertrekt al met een dankbaarheidsbonus vanuit de studenten

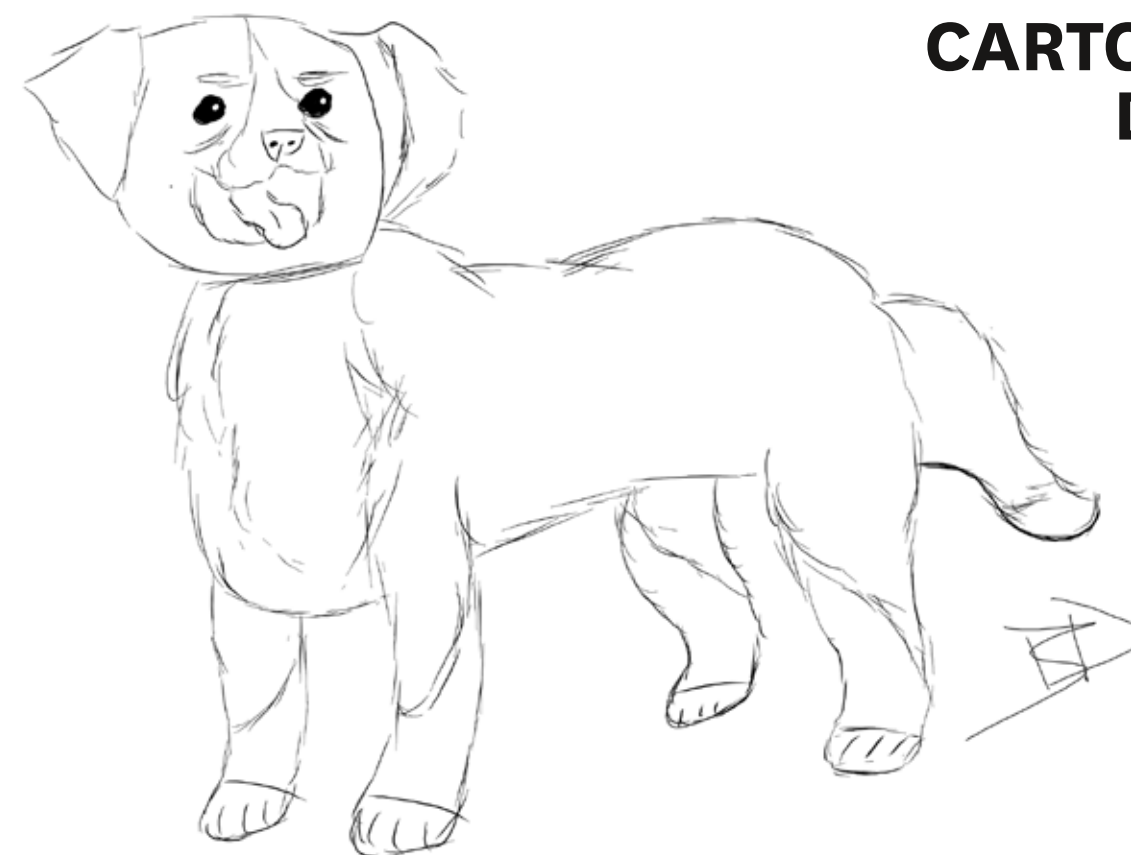
Studenten bezitten 10% van de stemmen, maar proffen zijn vaak verdeeld. Daardoor hebben we in het verleden vaker wel dan niet de verkiezing bepaald. Dat doen we door garanties te vragen en blijvende dingen binnen te halen. Maar dat gaat enkel als er een strijd is.

Eender wie nu wil opstaan, vertrekt al met een dankbaarheidsbonus vanuit de studenten. Daar zijn wij zeker van. Tegelijk wil je uiteraard geen tegenkandidaat om een tegenkandidaat. Je wilt een serieuze optie, iemand die het beleid van de voorbije jaren de spiegel voorhoudt – en zelf een alternatief schetst. Sinds 2017 is er zoveel gebeurd, dat de KU Leuven binnenkort moet stilstaan, evalueren en opnieuw beraadslagen over het te kiezen spoor. Een verkiezing met maar één kandidaat staat daar haaks op.

Tijs Keukeleire is redacteur onderwijs. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

CARTOON VAN DE WEEK

door [Benno Debals](#)

Rectorverkiezingen: Wie daagt Luc Sels uit?

Over een paar maanden zijn het rectorverkiezingen al wat de klok slaat. Luc Sels heeft nog niet gezegd of hij opkomt, maar achter de schermen start de zoektocht naar een tegenkandidaat.

door [Tijs Keukeleire en Lana Van den Heuvel](#)

Dertien maanden: zo vroeg op voorhand maakte Rik Torfs in 2016 bekend dat hij kandidaat was voor een tweede termijn. Zijn mislukking achteraf is misschien een les voor zijn uitdager van toen. Want totdat de rector iets laat horen, weten tegenkandidaten niet zeker tegenover wie ze komen te staan.

Maar stelt Sels zich uiteindelijk wel kandidaat? In een Navraag met *Veto* vorig jaar, antwoordde Sels dubbel: 'Op dit moment doe ik het heel graag', maar 'ik moet vooral voelen dat ik gesteund word'. En vooral: 'Ik vind dat het binnen je familie en gezin een beslissing is die je goed moet doordenken.'

Twaalf jaar aan de top

Het voorbije jaar is heel zwaar geweest aan de top, met de dubbele mokerslag van de covidcrisis en de zaak Reuzegom. De rector ziet er soms vermoeid uit, al wordt benadrukt dat dat ook bij vorige rectoren zo was. 'Het hakt erop in, zo'n job. Ik heb rectoren weten in slaap vallen tijdens het eten', stelt een decaan.

'Sels heeft nog genoeg plannen in de koelkast liggen'

[Anonieme bron](#)

Luc Sels nam de voorbije jaren meer op zijn eigen schouders en liet minder over aan zijn ploeg dan Torfs deed. Dat zorgt voor een brede dossierkennis – het wekt ontzag dat hij zijn eigen vicerectoren kan aanvullen op vergaderingen – maar vereist eveneens erg veel werk.

Na acht jaar aan het hoofd van de grootste faculteit (*Economie en Bedrijfskunde, red.*) en vier jaar aan het hoofd van de universiteit, houdt Sels het misschien wel voor bekeken en keert hij terug naar zijn onderzoek, lesgeven en een normaler gezinsleven.

Second-term president

Mark Waer, rector van 2009-2013 en voorganger van Torfs, bedankte bijvoorbeeld ook voor

een tweede termijn, ondanks een vraag om door te gaan. 'Maar Waer had dat van het begin af aan laten weten', stipt een *insider* aan. 'Sels niet: hij heeft nog genoeg plannen in de koelkast liggen.'

En laat een tweede termijn juist ideaal zijn voor koelkastplannen, want niets is machtiger dan een *second-term president*. In een tweede termijn heb je geen verkiezingen meer te vrezen – een derde termijn gaat toch niet aan de KU Leuven.

'Als Sels niet meer opkomt, zou dat zijn zoals een kapitein die het schip verlaat midden in een storm'

[Anonieme bron](#)

Qua dossiers springt de herindeling van het academiejaar in het oog. Als Sels zonder veel discussie wordt herkozen, ligt de weg open voor hem, klinkt het. 'Het is aan onder andere de studenten om dit een campagnethema te maken', valt meermaals.

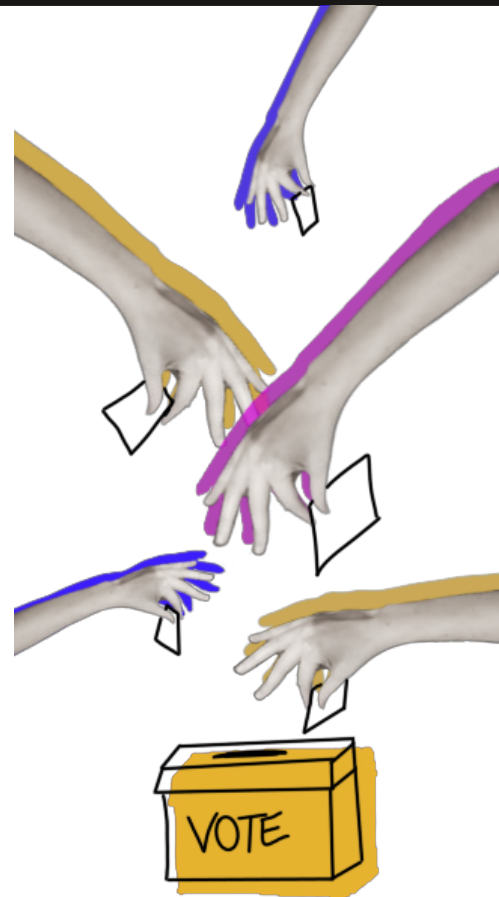
Corona en Reuzegom

De covidcrisis eist misschien haar tol voor Sels, tegelijk verstevigt ze zijn positie – net zoals in veel landen regeringspartijen er goed bij varen. 'Als hij niet meer opkomt, zou dat zijn zoals een kapitein die het schip verlaat midden in een storm', stelt een decaan.

Dat andere grote dossier van 2019-2020, de zaak Reuzegom, heeft een moeilijker te bepalen impact. In de eerste plaats woog de zaak erg zwaar op hemzelf, zoals hij nog vertelde in een interview met *De Tijd* in september.

Misschien is de rector te verbrand door de zaak Reuzegom

Aan de andere kant is de rector misschien te verbrand door de zaak. Intern is zijn steun moeilijk te bepalen: decanen hebben soms lichte kri-

stiek op bepaalde stappen, maar staan grotendeels achter zijn aanpak. Het is echter onduidelijk hoe het staat bij het gros van de proffen – die voor 70% van de stemmen tellen.

Troonopvolger

Als Sels, zoals Mark Waer, toch niet zou opkomen, wordt meteen gekeken naar zijn team van vicerectoren. De naam van vicerector Internationaal Beleid Peter Lievens valt. Hij was samen met Sels een van de oppositiestemmen tijdens het Torfs-tijdperk. Maar ondertussen heeft Lievens zelf al geuit dat hij de rectorpost niet per se ziet zitten.

Tine Baelmans zou de eerste vrouwelijke rector zijn van de KU Leuven

Ingenieur Tine Baelmans wordt gezien als een nog 'rectoralere' optie. Haar dubbele ervaring als vicerector – eerst Studentenbeleid, nu het zware

Onderwijsbeleid – levert haar geloofwaardigheid op. Baelmans is graag gezien bij studentenvertegenwoordigers en heeft al rectorverkiezingservaring uit 2013 – al kan dat juist haar enthousiasme temperen. Baelmans zou de eerste vrouwelijke rector zijn van de KU Leuven.

Kerkvorst vs. manager

Of Sels dan wel zijn vicerectoren opkomen: de zoektocht naar tegenkandidaten tegen het establishment is gestart. Het lijkt min of meer duidelijk hoe zij zich moeten profileren. De verkiezing van 2017 werd afgeschilderd als een strijd tussen de losse, aimabele en kerkvorstige Torfs tegen de droge, managementachtige en bescheiden Sels. Vier jaar later lijkt dat stijve imago nog steeds een zwakte van Sels te zijn.

Het kan zijn dat de universiteit weer een rector wil die zich meer profileert in de media, zoals Torfs dat deed en zoals de rectoren van de UAntwerpen en zeker de VUB dat nu doen. Tegelijk valt er opluchting te merken met Sels' beperktere mediaoptredens: 'Met Torfs hadden we enkel een PR-woordvoerder, met Sels hebben we tenminste een rector', verwoordt een decaan het.

De beurt aan Arenberg

Je hoort soms van een 'ongeschreven regel' dat rectoren moeten afwisselen tussen de groep Humane Wetenschappen, de groep Wetenschappen en Technologie en de groep Biomedische Wetenschappen. Dat is ruwweg tussen centrum Leuven, Arenberg en Gasthuisberg.

In dat geval zou het nu terug de beurt zijn aan een Arenberger, want dat is al sinds André Oosterlinck geleden. Al valt de regel natuurlijk weer in twijfel te trekken: Torfs en opvolger Sels waren beiden humane wetenschappers.

Een naam die herhaaldelijk terugkomt, is die van Georges Gielen

Om een zittende rector uit te dagen, heb je bovendien bestuurservaring nodig. Dan wordt gekeken naar decanen, departementsvoorzitters of vicerectoren. Bij de huidige generatie decanen vallen alvast nog geen critici op zoals Sels en Lievens in 2017. Het is eveneens twijfelachtig of een huidige vicerector het tegen hun rector wil opnemen.

Op zoek

Dat betekent dat de zoektocht zich verplaatst naar departementsvoorzitters en oud-vicerectoren. Een naam die herhaaldelijk terugkomt, is die van Georges Gielen.

Gielen is zowel voorzitter van het departement Elektrotechniek (ESAT) als oud-vicerector onder Rik Torfs. De Arenberger zou daarmee stoelen op een beleidservaring gelijkaardig aan die van Sels in 2017. Maar hij draagt eveneens misschien een Torfsstempel, wat hem parten kan spelen.

Een andere naam uit Torfs' oude ploeg is Didier Pollefeyt, ex-vicerector Onderwijsbeleid. Maar Pollefeyt moest in 2018 nog het onderspit delven

in de race voor decaan Theologie en Religiewetenschappen. 'Als het al niet lukt in je eigen faculteit, waarom zou het dan lukken op universitair niveau?', stelt een *insider*.

Kamp-Torfs

Dat er zo expliciet wordt gekeken naar het kamp-Torfs, is niet toevallig. Sinds april komt Torfs in de pers over het beleid van zijn opvolger. Eerst nadat de universiteit een kritische mail van een ontslagen prof verwijderde uit persoonlijke mailboxen, maar deze zomer ook met kritiek op Sels' aanpak van de zaak Reuzegom. Die persoptredens doen het rectoraat vermoeden dat er een kandidatuur uit zijn hoek komt.

Torfs' persoptredens doen het rectoraat vermoeden dat er een kandidatuur uit zijn hoek komt

Kort daarna kwam een opiniestuk van Didier Pollefeyt over Reuzegom, getiteld 'Een te goedkope vergeving neemt het kwaad onvoldoende ernstig'. Dat opiniestuk was wel expliciet geschreven vanuit Pollefeyts expertise over vergiffenis.

Toxicoloog

Een derde naam die valt, is die van toxicoloog Jan Tytgat. Hij liet in augustus 2017 al weten dat als Sels 'zijn huiswerk niet goed gedaan heeft', hij overweegt om zich kandidaat te stellen. Die uitspraak kaderde toen in een conflict van de toxicoloog met zijn departement, maar een gooi naar het rectorchap zou nog steeds tot zijn opties behoren.

Tytgat zou net als Torfs vóór zijn rectoraat al een mediafiguur zijn. Daardoor werd Torfs' kandidatuur in 2005 – hij verloor toen nipt – in het begin niet serieus genomen, wat ook Tytgat parten kan spelen. Zijn beleidservaring is beperkter dan andere mogelijke kandidaten en zijn onpopulaireit bij collega's kan een zwakte zijn.

© Amber de Leener

Eenzame strijd

Wat is de kans op een tegenkandidaat? Decanen hebben het gevoel dat de onvrede minder groot is dan vier jaar geleden. Al zijn er natuurlijk een paar dossiers: Sels' onbehouwen optreden bij de herindeling van het academiejaar, de verwijderde mail in april of de aanpak van Reuzegom.

'Een tegenkandidaat zou goed zijn voor studenten. Dan kan je garanties vragen'

[Lotte Delemarre, oud-voorzitter studentenraad](#)

De coronacrisis maakt het moeilijker voor een tegenkandidaat. Algemeen leeft de hoop dat er toch iemand opstaat. 'Van dat debat leer je zoveel', horen we. Lotte Delemarre, oud-voorzitter van de Studentenraad, sluit zich daarbij aan: 'Een tegenkandidaat zou goed zijn voor studenten. Dan kan je garanties vragen.'

Als niemand de strijd durft aan te gaan tegen Sels, verandert er veel. Dan verschuift de focus naar een gedragen visie en naar de samenstelling van de rectorploeg. Op dat moment moeten de studenten oppassen, want dan verdwijnen hun stemmen als hefboom.☺

Verkiezingen 11 mei 2021

De datum voor de rectorverkiezingen is bekend: dinsdag 11 mei. Op woensdag 31 maart 2021 verloopt de deadline voor kandidaatstelling, waarna op 19 april de campagne officieel start. De sperperiode start op zaterdag 8 mei. Als er meer dan twee kandidaten zijn, kan een tweede of derde ronde nodig zijn. Die zullen plaatsvinden tussen 18 en 25 mei.☺

Politiek is ruziënde hogescholen beu

De ene hogeschool die de andere voor de rechter daagt en studenten die opeens zonder opleiding vallen? Het kan in Vlaanderen. De politiek wijst intussen met de vinger.

door [Daan Delespaul](#)

'Onze hogescholen zeggen altijd dat ze goed overeenkomen, dat ze één grote club vrienden zijn. Ze geven ons als decreetgever, als overheid, de boodschap dat ze het onder elkaar wel zullen regelen. Ik heb vastgesteld dat het nu toch anders gelopen is.' Aan het woord is Koen Daniëls, parlementslid voor N-VA. Daniëls vertolkt de groeiende ergernis in de Vlaamse politiek over het ruziegedrag van enkele hogescholen.

Kop van jut is AP Hogeschool. Die trok in oktober naar het Grondwettelijk Hof met het verzoek drie graduaatopleidingen van een andere hogeschool, Karel de Grote (KdG), nietig te verklaren. AP, initieel ook gesteund door Thomas More, haalde haar slag thuis. Gevolg is dat een honderdtal studenten plots zonder opleiding vallen.

'Dit is het resultaat van een hogescholenstrijd die nu tot het verleden moet behoren'

[Ben Weyts](#), Vlaams minister van Onderwijs

Onderwijsminister Ben Weyts (N-VA) schuwde nauwelijks kritiek voor de démarche van AP: 'Dit is het resultaat van een hogescholenstrijd die nu tot het verleden moet behoren.' Het beeld van de scholenstrijd wordt ook elders in het parlement veelvuldig ondersteund: 'Je ziet dat veel hogescholen nu elkaars studenten proberen af te snoepen met dezelfde opleidingen', stelt Hannelore Goeman van SP.A. 'Wij kijken in eerste instantie naar de VLHORA, want anders zal het de Vlaamse overheid zijn die moet ingrijpen.'

'Jetons'

Feit is dat de hogescholen, onder de koepel van de VLHORA, zelf altijd vragen hebben gesteld over de rol van de politiek in dit dossier. De drie geviseerde opleidingen van KdG werden toegerekend in 2018, toen de graduaatopleidingen van het volwassenenonderwijs naar de hogescholen werden overgeheveld. De transfer gebeurde met

samenwerking van de Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO's). In Antwerpen kiezen die voor AP Hogeschool en Thomas More. KdG viel uit de boot.

Crevits schoot KdG, dat zelf op zoek bleef gaan naar nieuwe opleidingen, te hulp door hen een decretale uitzondering toe te staan. De hogeschool mocht zelf tot vijf graduaatopleidingen inrichten, zonder overleg met de CVO's. KdG moest in tegenstelling tot de andere hogescholen ook niet beargumenteren of haar nieuwe opleidingen economische relevantie in de regio hadden. Naar de uitzondering wordt eufemistisch verwezen als zogenaamde 'jetons'. Dat Crevits' kabinetschef Dirk Broos voordien ook directeur bij KdG was, gaf de maatregel een geur van favoritisme.

Het Grondwettelijk Hof zag dan ook een ongelijke behandeling in de uitwerking van het dossier: 'Je zit natuurlijk met twee verschillende procedures waarbij de verplichtingen die op KdG lagen minder sterk waren', vertelt Dylan Couck, die het dossier namens studentenkoepel VVS opvolgde. 'Zij moesten bijvoorbeeld geen opleidings- en personeel van de CVO's overnemen. Daar

voor was ook gewaarschuwd, maar het is vooral jammer dat studenten daar de dupe van zijn.'

De VLHORA heeft die uitzonderingsmaatregelen steeds veroordeeld. Ook de Raad van State waarschuwde vroegtijdig dat de uitzondering ongrondwettigheid riskeerde. AP richtte samen met Thomas More al in de lente een vraag tot nietigverklaring van de bepaling aan het Grondwettelijk Hof. Desondanks begon KdG in september van dit jaar toch met de opleiding.

'Dat KdG de opleidingen ondanks het risico mocht beginnen, is slecht bestuur'

[Hannelore Goeman](#), SP.A

'Het woord 'jetons', zoals in een casino, is in dit dossier goed gekozen. Mevrouw Crevits heeft gegokt en dacht dat het wel zou passeren, maar het zijn uiteindelijk de studenten die verloren',

is Goeman scherp voor de vroegere minister van Onderwijs. 'Dat KdG de opleidingen ondanks het risico mocht beginnen, is slecht bestuur. Het lijkt mij echter vooral de politiek die hier in de fout is gegaan.'

Pest, twist en wrok

Dat een hogeschool op haar strepen staat hoeft daarom niet exemplarisch te zijn voor een groter onderliggend probleem van slechte samenwerking. Wat wel duidelijk is, is dat sommige hogescholen bereid zijn het hard te spelen om hun gelijk te halen.

Zo trok het Kortrijkse Howest naar de Raad van State om twee nieuwe richtingen aan te vragen. Volgens een *gentlemen's agreement* in de VLHORA zouden over de volledige koepel geen nieuwe opleidingen worden ingericht gedurende drie jaar in afwachting van een meer evenwichtige werkwijze.

'Die ruzies zijn natuurlijk wat aan de oppervlakte komt, maar op zich wordt er goed samengewerkt'

[Simon Van Damme](#), directeur LUCA School of Arts

Ook Howest behoort tot de VLHORA, maar weigerde zich naar die samenwerking te voegen. 'Los van de juridische realiteit is het jammer dat zo'n eenzijdige procedure de constructieve samenwerking binnen een koepel doorkruist', verklaart Simon van Damme, directeur van LUCA School of Arts.

KdG werd door de VLHORA dan weer verplicht om de naam van haar opleiding 'International Business Management' te veranderen naar 'Business Management'. Het gevolg was dat een honderdtal studenten in september een diploma kreeg met een andere titel dan waarvoor men was ingeschreven.

Van Damme ontkent de claim dat hogescholen elkaar niets gunnen: 'Die ruzies zijn natuurlijk wat aan de oppervlakte komt, maar op zich wordt er goed samengewerkt tussen de hogescholen. Alleen halen die gesprekken de media niet, en die kleine ruzies wel.'

Één stad, één opleiding

Wat wel bijdraagt aan de concurrentie is het financieringsmodel in Vlaanderen. Dat gebeurt met een gesloten enveloppensysteem, waarbij

Actuele verschuivingen binnen het onderwijslandschap ^{< artikel}

Onderwijs kort

door [Tijs Keukeleire](#)

Tweede semester: andere aanpak over Vlaanderen

Elke Vlaamse universiteit neemt een eigen aanpak in de coronacrisis volgend semester. De KU Leuven werkt met een systeem van twee scharniermomenten om te schakelen tussen codes: een keer 5 maart en een keer in de paasvakantie. De UGent gaat pas 21 maart ten vroegste schakelen, de VUB voorlopig niet. De universiteiten en hogescholen hebben beslist om het tweede semester gezamenlijk in code rood te starten.

Centrale toetsen

Een consortium van de vijf Vlaamse universiteiten, de AP Hogeschool en de Arteveldehogeschool heeft een belangrijke opdracht binnengehaald: zij worden het academisch steunpunt voor de ontwikkeling van de nieuwe Vlaamse centrale toetsen. Die toetsen zullen vier keer worden afgenomen: twee keer in het lager onderwijs en na de eerste en de derde graad van het secundair onderwijs. De eerste toetsen zouden al afgenomen moeten worden in 2023.

een vaste pot geld op basis van inschrijvingscijfers wordt verdeeld. 'Je zit in Vlaanderen in een systeem waar je niet enkel moet groeien, maar vooral meer moet groeien dan de andere', vertelt Van Damme. 'Het geeft als resultaat dat je een soort wedstrijd krijgt om om ter snelst te groeien.'

'Ik denk vooral dat het nodig is dat er wat rust komt in het programmeren van het onderwijsaanbod'

[Simon Van Damme](#), directeur LUCA School of Arts

Hogescholen die willen groeien door hun opleiding te verbreden stoten vaak op een veto van Vlaanderen. In het regeerakkoord staat de ambitie geformuleerd om een unieke opleidingsvoortaan nog slechts eenmaal aan te bieden per stad

Kritiek op aankondiging code rood

De aankondiging van de code rood kon rekenen op een golf van protest van studenten en erbuiten. In open brieven en op sociale media was er vooral protest over de timing: twee weken voor de blok namen de instellingen een groot deel perspectief weg bij studenten.

Studentenvertegenwoordigers klaagden dat ze te weinig betrokken waren bij de beslissing. De Vlaamse Vereniging van Studenten was niet geraadpleegd, stelt bestuurder Sander Vanmaercke in *Veto*. Luc Sels verdedigde zich op Twitter dat er aan KU Leuven is afgestemd met studenten. De vraag is waar de lijn ligt tussen afstemmen en betrekken.

Studieruimtes: kader voor gemeenten

De Vlaamse regering stuurt een omzendbrief naar lokale besturen voor de organisatie van stille studieplekken. Het gaat om concrete richtlijnen zoals verplichte reservatie, een wachtruimte, eenrichtingsverkeer, minimum anderhalve meter afstand, mondkmaskers en andere hygiënemaatregelen.☺

– een doelstelling die Goeman onderschrijft. 'Als je in dezelfde pool studenten moet vissen, drijft dat de concurrentie enkel maar op. Dat is een logische uitkomst van het financieringssysteem.'

Van Damme ziet weinig heil in een ingreep van de Vlaamse politiek in het opleidingslandschap van de hogescholen: 'De stelling dat er slechts één aanbieder per stad kan zijn, is een nogal simplistische kijk op het gegeven. Ik noem een snel groeiende studentenstad als Antwerpen: daar is bijvoorbeeld echt wel ruimte voor twee grote verpleegkundeopleidingen. Daarin zit volgens mij niet de efficiëntiewinst.'

'Ik denk vooral dat het nodig is dat er wat rust komt in het programmeren van dat onderwijsaanbod. Uiteindelijk is Vlaanderen één grote regio. Ik heb het steeds moeilijker met dat subregionale. Wat betekent het 'West-' of 'Oost-Vlaamse' nog als studenten zich steeds meer afvragen of ze voor hun studie naar Amsterdam gaan of Parijs?'☺

Coronacrisis bemoeilijkt jobzoektocht afgestudeerden studenten

De coronacrisis gooit roet in het eten voor net afgestudeerden: volgens VDAB zijn 25.539 jongeren tussen de 20 en 24 jaar werkzoekende, een stijging van 7% ten opzichte van november vorig jaar.

door [Emma Desmet](#)

Als net afgestudeerde op de arbeidsmarkt terecht komen zorgt elk jaar voor kopzorgen bij veel jongeren. Hierbij komt nog eens dat de pandemie zorgt voor een verstoorde arbeidsmarkt: 'Voorheen zat de competitie eerder bij bedrijven die concurreren over kandidaten, nu ligt de concurrentie bij de kandidaten die de job proberen te bemachtigen', vertelt Ellen Demarsin, coördinator van het Student Career Center van de KU Leuven.

Uit de laatste cijfers van de VDAB aangaande november dit jaar blijkt dat er een stijging is van 7% in het aantal werkzoekenden in de leeftijdsgroep tussen 20 en 24 jaar in vergelijking met november 2019. Uit cijfers blijkt wel dat hooggeschoolde jongeren met een diploma hoger onderwijs het meeste kans hebben om binnen het jaar tewerkgesteld te worden.

Je moet ervaring hebben om aangenomen te kunnen worden, maar om dat op te doen moet je een job hebben'

[Stijn Baert](#), arbeidsmarktexpert UGent

Al is het belangrijk de stijging van 7% te nuanceren volgens Joke Van Bommel, woordvoerder van de VDAB: 'In de zomermaanden is er elk jaar een stijging omdat er dan veel afgestudeerden op de markt komen, maar we hadden ons verwacht aan een grotere stijging. Dat zou erop kunnen wijzen dat een aantal jongeren kozen om nog verder te studeren.'

Van de in totaal 189.699 bij de VDAB ingeschreven werkzoekenden zitten zo'n 10.625 in hun zogenaamde 'Beroepsinschakelingsstijd' (BIT). Dit is een periode van één jaar die een nieuweling op

de arbeidsmarkt moet doorlopen om daarna aanspraak te kunnen maken op een inschakelingsuitkering. Tijdens deze periode ben je beschikbaar voor de arbeidsmarkt en dus actief op zoek naar werk.

Ervaring alstublieft

Iemand in deze situatie is Thoran Slock, afgestudeerd in juni met een diploma 'Digital Arts and Entertainment' op zak. Dat diploma staat gelijk met een job in de cultuursector, die bij de hardst getroffen zit: 'Je mag nog zo goed zijn, je hebt jezelf nog niet bewezen. Na een tijd heb je geen zin meer te solliciteren omdat er toch niks uit de bus komt. Soms krijg je ook helemaal geen antwoord op sollicitaties.'

Die vraag om ervaring is een blijvend probleem voor studenten: 'Werkgevers kijken naar ervaring, normaal moeten ze daar veel voor betalen, maar nu er veel concurrentie is op de arbeidsmarkt kunnen ze makkelijker een kracht aan de haak slaan met ervaring', vertelt professor arbeidseconomie Stijn Baert (UGent). 'Dat leidt tot een paradox: je moet ervaring hebben om aangenomen te kunnen worden, maar om die op te doen moet je een job hebben.'

Waarom die eis van ervaring door werkgevers? 'Dat geeft hen een stuk zekerheid, je kan wel mee zijn met het maatschappelijk verhaal van jongeren, maar een individuele werkgever wil zijn winst maximaliseren en gaat voor de meest zekere kandidaat', meent Baert.

Sectorale pieken en dalen

Bepaalde sectoren zijn zwaarder getroffen dan andere en het is zo goed als onmogelijk nu een job te vinden in de horeca, eventsector of toerismesector.

Maar ook zonder crisis sluiten bepaalde diploma's minder vlot aan op de arbeidsmarkt dan andere. De wachttijd tussen werk zoeken en vinden is langer in richtingen zoals kunstgeschiedenis, archeologie en audiovisuele technieken. Dat was vorige jaren ook zo, maar de crisis versterkt dit.

De mogelijkheden liggen eerder bij de knelpunten die al bestonden en die nu nog worden versterkt, zoals jobs in de zorgsector: geneeskunde, tandheelkunde en verpleegkunde. Maar ook binnen het onderwijs en de IT-sector zijn er veel mogelijkheden. Dat laatste komt door de genomen digitalisering.

Financieel vangnet

Afstuderen betekent ook voor veel studenten financieel onafhankelijk worden van anderen, als dat al niet zo zou zijn. Wanneer je dan in een situatie komt van werkloosheid kan dat moeilijkeheden veroorzaken: 'Ik heb het dan nog makkelijker, omdat ik een dak boven mijn hoofd heb en ouders die mij financieel ondersteunen, maar veel studenten hebben dat niet', vertelt Thoran.

'Ik heb een dak boven mijn hoofd en ouders die mij financieel ondersteunen, maar veel studenten hebben dat niet'

[Thoran Slock](#), werkzoekende sinds juni

Zolang je het studentenstatuut hebt – dat is tot eind september van het afstudeerjaar – kan je nog steeds studentenjobs doen. 'Je kan ook tijdens je sollicitatieprocedures tijdelijke jobs doen die minder in de lijn liggen met je ambities, zoals interimjobs in de verkoop bijvoorbeeld', klinkt het bij het Student Career Center. Als het niet lukt om je leefkosten te betalen na afstuderen, kan je ook altijd terecht bij het OCMW. Recht op een uitkering heb je nog niet omdat in je eerste jaar als werkzoekende je beroepsinschakelingsstijd begint te lopen.

Bovendien bestaat er de mogelijkheid om bij de VDAB een aanvraag te doen tot een Individuele Beroepsopleiding (IBO). Dat houdt in dat je via de

VDAB een opleiding volgt op de werkvloer en je hiervoor een premie krijgt. 'Zo kunnen studenten in hun eigen levensonderhoud voorzien. Onbetaalde stages zijn oneerlijk omdat ze enkel zijn voor zij die het zich nog kunnen permitteren. Bovendien zorgen ze voor een verdringingseffect op de arbeidsmarkt waarbij werkgevers betaalde jobs gaan omzetten in onbetaalde stages door bijvoorbeeld mensen te ontslaan of niet meer te vervangen', vertelt Sara De Potter van De Ambrassade.

'Stand out in the crowd'

Hoe krijg je dan toch een job vast in je gewenste sector? Verschillende instanties zeggen hetzelfde: *stand out in the crowd*. Zorg dat je eruit springt en opvalt voor een werknemer: 'Niet alleen de inhoud maar ook de vorm van een cv is heel belangrijk, bijvoorbeeld de taaletiquette, zo blijkt uit onderzoek', vertelt Baert.

'Zoek in ervaringen die je niet onmiddellijk zou koppelen aan je sollicitatieproces bepaalde generieke vaardigheden'

[Daphne Rombouts](#), Student Career Center

© Cath Hermans

Je zelf leren kennen is cruciaal om een werkgever te overtuigen van je kunnen, zo vertelt Daphne Rombouts van het Student Career Center: 'Wat zijn je waarden en wat vind je belangrijk? Zoek ook in ervaringen die je niet onmiddellijk zou koppelen aan je sollicitatieproces bepaalde belangrijke generieke vaardigheden, zoals de stiptheid of klantvriendelijkheid die je ontwikkelde tijdens een studentenjob in de supermarkt.'

Ook het opnemen van een MOOC, een *Massive Open Online Course*, kan bijdragen tot de verrijking van een cv: 'Je hebt gerenommeerde universiteiten waar je voor een lage kostprijs per maand een heel interessante verdiepende cursus kunt doen', geeft Randstad Young Talents als tip mee.

Het vroeg en breed exploreren van de arbeidsmarkt kan nooit kwaad, al verschilt het sterk hoe vroeg op voorhand je best start met solliciteren. In sectoren zoals de advocatuur zoeken grote kantoren vaak maanden op voorhand werknemers, maar evengoed zijn er korte termijn-vacatures door uitvallen van werkrachten bijvoorbeeld. 'Het is belangrijk het vinden van een job als een proces te zien en niet als het beantwoorden van één vacature', vertelt Rombouts.

Ook al vereist een vacature enkele jaren ervaring of zijn er zelfs geen vacatures: spontaan solliciteren kan enkel goed zijn, al is het om een netwerk uit te bouwen. 'Studenten onderschatten zichzelf systematisch, terwijl ze veel competenties hebben getraind door groepswerken, het schrijven van een thesis, vrijwilligerswerk of het lid zijn van een jongerenvereniging', vertelt Ellen Demarsin.

Onder niveau

Het is niet zo dat het de beste oplossing is om eender welke job aan te nemen: 'Wat ik niet zou doen is direct onder je niveau gaan werken, want uit onderzoek blijkt dat mensen die dat doen daar vaak jaren in vastzitten. Dat is een soort van valkuil, want werkgevers zien dat niet graag bij hun sollicitanten: 'ondertewerkstelling' kan lijken op een gebrek aan ambitie', klinkt het bij Baert.

'Het is altijd goed nieuwsgierig te zijn en dingen uit te testen, daarvoor dient het begin van een carrière ook: zien waar je goed in bent en wat je graag doet', vertelt Van Bommel. 'We raden aan zeker de eerste zes maanden kieskeurig te zijn en te zoeken naar een job die je echt wil doen en past bij je opleidingsniveau. Want opnieuw kan er een verdringingseffect ontstaan als je onder je opleidingsniveau werkt: je neemt de job af van iemand die minder hoog geschoold is', zegt Sara De Potter.

Sombere toekomstmuziek

Het gaat momenteel niet goed met de economie, wat ervoor zorgt dat ook de arbeidsmarkt niet floreert: 'Minder vacatures betekent ook minder kansen', licht Baert toe. Dat zijn gevolgen op korte termijn, maar er zullen er zeker en vast ook zijn op lange termijn.

'Er bestaat zoiets als het littekeneffect: wanneer je afstudeert in een recessie is er ook later in je carrière een hogere kans op werkloosheid'

[Stijn Baert](#), arbeidsmarktexpert UGent

'Er bestaat zoiets als het littekeneffect', verklaart Baert. 'Wanneer je afstudeert in een recessie is er ook later in je carrière een hogere kans op werkloosheid. Werkgevers worden afgeschrikt door die periode van werkloosheid op het cv, maar ook door minder mogelijkheden je te ontplooiën en psychosociale drempels na een moeilijke start. Dat kan effect hebben voor tien jaar of langer.'

De fluctuaties die plaatsvinden in de reële economie hebben ook effect op de arbeidsmarkt, al loopt dat effect wat zachter, meestal ongeveer een jaar: 'De echte klap moet nog komen, nu zit de arbeidsmarkt in de diepvries door de tijdelijke werkloosheid en proberen werkgevers ontslagen te vermijden, maar als de lagere omzet aanhoudt, volgen echte herstructureringen sowieso nog.'

Studenten drinken (fors) minder tijdens de lockdown

Als een café zonder bier, dat is hoe veel studenten deze lockdown ervaren. Als typische groepsdrinkers grijpen studenten tegenwoordig minder vaak naar het glas.

door [Daan Delespaul](#)

Een kwart van de Vlamingen dronk in de lockdown minder, maar voor studenten is die trend duidelijk sterker: 'Studenten zijn typische groepsdrinkers. Die zijn minder gaan drinken in contrast tot bijvoorbeeld iets oudere mensen die nu thuis werken', weet Kathleen Peleman, voorzitter van het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD).

Onderzoek van de UAntwerpen en UGent zag voor studenten in de eerste lockdown een wekelijkse daling van gemiddeld acht consumpties. De groep geheelonthouders nam toe van 30% naar 45%. Symptomen van *bingedrinking* bleken dan weer drie tot vier keer minder voor te komen.

Onder de taalgrens kwam een onderzoek van de UCLouvain tot straffere conclusies: studenten dronken 61% minder alcohol in de lockdown, mannelijke studenten zelfs 71%. Dat onderzoek zag over de gehele bevolking heen maar een daling van 29%.

Dagelijkse ko(t)s(t)

Die uitkomst verbaast ook Bert Aertgeerts, hoogleraar huisartsgeneeskunde aan de KU Leuven, niet. Het sociale aspect is voor veel jongeren net de primaire reden om te drinken: 'Zeker in vergelijking met oudere mensen zijn jongeren sociale drinkers. Uitgaan, sportactiviteiten, scouts, en dergelijke zaken zijn nu niet meer mogelijk.'

Waar alcoholconsumpties doorgaans in pieken plaatsvinden, wordt nu meer dagelijks gedronken

Aertgeerts onderzoekt momenteel het Leuvense rioolwater om het effect van de lockdown op middelengebruik in te schatten. Bedoeling is enerzijds de impact van de lockdown en anderzijds de deelname van studenten op de Leuvense alcohol- en drugsconsumptie na te gaan.

Wat vaststaat is dat het algemene drankpatroon in Vlaanderen door de quarantaine sterk veranderd is. Waar vroeger alcoholconsumptie vaker in pieken plaatsvond, wordt tegenwoordig vaker dagelijks gedronken. 'Het verontrustende daar is dat je een nieuwe gewoonte kan creëren. Bij alcohol zijn regelmaat en hoeveelheid gevaarlijk om verslaving te creëren', aldus Peleman.

E-peritieven

Niet alleen het dagelijks drinken, maar ook het individuele drinken kan de stap naar een verslaving aankondigen. Het typevoorbeeld van een alcoholverslaafde begint als groepsdrinker en evolueert later tot een individuele drinker. Is een avond e-peritieven daarom niet veiliger dan een glas wijn bij de cursus?

'Als je in omstandigheden zit waar je alleen drinkt, is soms de rem ook weg'

[Bert Aertgeerts](#), *hoogleraar huisartsgeneeskunde KU Leuven*

'Moeilijk te zeggen', meent Aertgeerts. 'Als je in omstandigheden zit waar je alleen drinkt, is soms de rem ook weg en bestaat de kans misschien ook

wat meer om later afhankelijk te worden. Wat wel positief is, is dat je nu na een avond stappen niet in je auto kan klimmen.'

Er is daarnaast toch hoop voor een blijvende gedragsverandering bij studenten. Het VAD merkte uit bevestigingen zes maanden na de Tournée Minérale-campagne (*een actie om een maand lang geen alcohol te drinken, red.*) dat mensen na een periode van alcoholonthouding nog steeds minder dronken. Een lockdown zou een soortgelijk effect kunnen opleveren.

'Dat effect is doorgaans het gevolg van het inzicht dat je ook perfect sociaal kan functioneren zonder alcoholgebruik', meent Joris Van Damme van het VAD. Omdat de 'drooglegging' nu veeleer geforceerd is gaat de vergelijking daarmee niet volledig op: 'Toen studenten weer wat meer mochten liep de Overpoort ook terug vol.'

De illusie der vitaminepreparaten

Wat zou het mooi zijn: elke ochtend een voedingssupplement nemen dat belooft te voorzien in extra concentratie en energie. Veel studenten nemen zo'n preparaat om de zware, donkere blok door te komen.

door [Emma Desmet](#)

Biocure® Intellect LA bevat een evenwichtige combinatie van twee gestandaardiseerde extracten met vitamines en ijzer. Guarana helpt je beter te focussen en door de Siberische ginseng kan je ook beter met tijdelijke stress omgaan', zo valt te lezen in de beschrijving van het product op de website van Farmaline. Klinkt allemaal veelbelovend, maar hoeveel waarheid zit daarin?

Merken als Metastudent, Cognifit en Biocure promoten hun producten met veelbelovende baten bij het nemen van hun pilletjes, bestaande uit een mengsel van vitamines, mineralen en plantextracten zoals ginseng. Het zou moeten helpen bij een ondersteuning van het energieniveau, het immuunsysteem, het leervermogen en het geheugen.

Evenwichtig voedselpatroon

Huisarts van het Studentengezondheidscentrum aan de KU Leuven Maura Sisk doorprikt het aantrekkelijke idee: 'In het Westen hebben we een zeer gevarieerd voedselaanbod, en bijna alle mineralen en vitamines die een mens nodig heeft, krijgen we sowieso al binnen door een evenwichtig voedselpatroon. Je hebt dan geen baat bij zo'n supplementen.'

'In ginseng zitten stoffen die een hormonale verandering kunnen teweegbrengen, oppassen dus'

[Jan Tytgat](#), *toxicoloog KU Leuven*

Die boodschap valt ook steeds te lezen in kleine lettertjes op de doosjes van zo'n producten: 'Mag niet ter vervanging van een gevarieerde en evenwichtige voeding en gezonde levensstijl gebruikt worden.' Deze producten zijn te verkrijgen zonder

voorschrift en worden ontwikkeld en gepromoot vanuit een gecommmercialiseerd oogpunt, waardoor het allemaal veelbelovend klinkt.

Het is niet zo dat extra vitamines innemen voor niemand baten heeft: 'Sommige mensen hebben problemen met de opname van bepaalde bestanddelen in voedsel door medische aandoeningen of eten niet goed – dan hebben zo'n supplementen wel een meerwaarde', vertelt Sisk.

'Er zijn geen wetenschappelijke studies die hebben bewezen dat zo'n pillen de prestaties gaan verbeteren'

[Maura Sisk](#), *huisarts Studentengezondheidscentrum*

'Ze kunnen ook een verschil maken wanneer je uit een zware ziekteperiode komt, door een virale infectie zoals covid of de griep bijvoorbeeld', stelt Jan Tytgat, toxicoloog aan de KU Leuven. 'Als je je immuunsysteem wil boosten, dan kan je zaken als Metastudent wel nemen.'

Placebo

Een terugkerend bestanddeel in preparaten is ginseng. Enkele sites beweren dat deze Chinees-Koreaanse plant bescherming kan bieden tegen infecties en zelfs kankers. Bovendien zou het zorgen voor uithoudingsvermogen en energie. Maar wanneer men voorbij de voordelen leest, zijn er ook bijwerkingen als duizeligheid en slaapproblemen.

'Bij ginseng moet je oppassen, daar zitten stoffen in die een hormonale verandering kunnen teweegbrengen. Ze kunnen de hormoonhuishouding in het lichaam beïnvloeden en zijn niet zo onschuldig. Ik zou die niet plots veel gaan gebruiken', zegt Tytgat.

'Er zijn geen wetenschappelijke studies die hebben bewezen dat zo'n pillen de prestaties gaan verbeteren of bijdragen aan het concentratievermogen', vertelt Sisk. Al kan het ritueel van elke dag zo'n supplement nemen wel zorgen voor een placebo-effect. Daardoor denken mensen dat ze helderder zijn doorheen de dag. 'De positieve invloed op cognitieve functies is nooit aangetoond', bevestigt Tytgat.

Overdosis vitamines

Compleet ongevaarlijk is het langdurig nemen van zulke preparaten niet, aangezien er zoiets bestaat als een overdosis vitamines. Ook al is het niet makkelijk tot dat punt te komen, waarschuwt Maura Sisk wel voor de mogelijke klachten die een overdosis met zich mee kan brengen: 'Bij een teveel aan vitamine C kunnen darmklachten de kop op steken. Bij een overdosis Vitamine B12 kan dat gaan over hoofdpijn of een rode brandende huid.'

Een overdosis komt vaker voor bij de vetoplosbare vitamines: die kunnen toxisch zijn voor je lever of kunnen huidverkleuring veroorzaken. Dat gaat dan over de zogeheten 'ADEK'-vitamines: vitamine A, D, E en K. Wateroplosbare vitamines – zoals vitamine C – verlaten het lichaam sneller via urine en zijn op dat gebied minder gevaarlijk.

Als je toch graag supplementen neemt, doe het dan op advies van je dokter of apotheker. 'Je kan die producten krijgen zonder voorschrift, en je mag ze ook nemen, maar doe het dan volgens de instructies op de bijsluiter en niet langer dan staat voorgeschreven.'

Studenten in Beiroet overstijgen traditionele tegenstellingen bij verkiezingen

© Kobe Hautekiet

De studenten van Beiroet laten zich niet ontmoedigen door de complexe conflicten en de ontploffing in de haven. De revolutie zet zich voort in de universiteiten, een jaar na datum.

door [Basil Claeys](#) en [Kobe Hautekiet](#)

Belgen gaan er graag prat op hoe ingewikkeld en verdeeld hun politieke landschap is. Maar qua complexiteit staat Libanon nog een trapje hoger. De achttien erkende religieuze groeperingen zijn er de bouwstenen van een sektarisch politiek systeem dat het land al decennia in een patstelling houdt. Een belasting op WhatsApp-berichten om de economische depressie het hoofd te bieden was voor veel Libanezen de aanleiding om op 17 oktober 2019 op straat te komen en verandering te eisen. De gigantische explosie in de haven van Beiroet dit jaar maakte de situatie nog dramatischer en oplossingen nog urgenter. Woede richting de politieke klasse bleek een van de weinige sentimenten die de Libanezen kon verenigen.

Het sektarische kluwen

Bijna alle grote politieke partijen vallen terug te brengen tot de strijdende milities van de uiterst ingewikkelde burgeroorlog van de jaren 70. De huidige kopstukken zijn vaak nazaten van militie-leiders. In 1989 werd het sektarisme met een vredesakkoord in het politieke systeem gegrift. De vastgelegde verhouding in het parlement tussen christenen en moslims was een compromis om de strijdende partijen tevreden te stellen. De president van Libanon moest bij wet een maronitisch christen zijn, de eerste minister een soenniet, de parlementsvoorzitter een sjiiet. Enkele jaren na de vredesakkoorden zou dan overgeschakeld worden op een niet-sektarisch alternatief.

Dat is nooit gebeurd. Veel Libanezen stemden decennialang steeds op de partij die in hun district het sterkst stond, uit traditie of door een gebrek aan alternatieven. Iedereen werd wettelijk verplicht om in zijn geboortestreek te gaan stemmen. Mensen die toch afstand namen van hun religieuze groep, boetten in aan burgerrechten. Zo blijft de patstelling al jaren standhouden. In Libanon wordt aan politiek gedaan om financiële middelen naar de eigen sekse te schuiven. Als stelregel geldt dat de meeste grote problemen die het land teisteren rechtstreeks of onrechtstreeks te wijten zijn aan het religieuze sektarisme, of het nu de algemene corruptie is, de burgeroorlog, de hyperinflatie, de elektriciteitspannes, de gebrekkige basisdiensten, de massa-emigratie of de ammoniumnitraatontploffing in de haven van Beiroet.

'Het kan echt niet meer dat de leiders van de burgeroorlog nog steeds het land leiden via hun zonen in het parlement of door politiek loyale rechters en afgevaardigden'

Rita Chemaly, professor politologie Universiteit Saint-Joseph

Slechts 19% van de Libanese bevolking heeft vertrouwen in de overheid en haar instituties. In de Arabische wereld doen enkel Irak en Libië het slechter. In de nasleep van de *infigar* (ontploffing) maakten donors bij restauratieprojecten er regelmatig een vereiste van dat enkel met ngo's en burgerbewegingen mocht worden samengewerkt, zodat alles uit het vaarwater van de politiek kon blijven. Het verbaast dus niet dat de meest hoopvolle verandering anno 2020 niet vanuit de overheid komt, maar wordt voortgestuwd door studenten aan verschillende privé-universiteiten in Beiroet, waar de toekomstige elite van het land een opleiding geniet.

Annus horribilis

Voor de studenten van Beiroet was 2020 op de eerste plaats een *annus horribilis*. Bovenop de gangbare corruptieproblemen kwam er dit jaar een coronacrisis bij, waardoor de revolutie op straat finaal gefnuikt werd. Libanon kampt daarenboven met de tweede hoogste inflatie ter wereld. De politieke klasse bestuurd door mismanagement en schimmige deals met banken de economie de dieperik in. Jarenlang was de wisselkoers stabiel. Voor 1500 Libanese lira kreeg je 1 dollar. Vandaag is de prijs van de dollar op de zwarte markt gestegen naar 8000 lira. Wie een geïmporteerd blok kladpapier wil kopen (en geen dollars heeft gespaard) betaalt dus vijf keer meer dan enkele jaren geleden. Veel studenten mogen

met hun kredietkaart maar 10 dollar per maand uitgeven, net genoeg voor een Netflixabonnement. Een koffie of croissant om de hoek is vaak een luxe.

Als klap op de vuurpijl was er dan de ontploffing van 4 augustus. Een lading ammoniumnitraat, die al zes jaar politiek genegeerd werd, ontplofte in de haven van Beiroet vlakbij enkele van de drukste en populairste buurten van de stad. Deze grootste niet-nucleaire explosie van de 21ste eeuw zorgde voor minstens 200 doden, 7500 gewonden, 300.000 daklozen en 15 miljard dollar schade. De emigratie uit Libanon nam toe met minstens 30%. Aan de universiteitscampussen: wanhoop.

Van sektarisme naar pluralisme

Maar de studenten die niet vertrokken uit Beiroet zagen zich gesterkt in hun revolutionaire strijd. Veel van de laatste twijfelaars werden over de streep getrokken om zich in te zetten voor een nieuw politiek systeem. Als professor aan de Franstalige Universiteit Saint-Joseph de Beyrouth heeft Rita Chemaly de emmer voor vele studenten zien overlopen. Ze omschrijft de explosie als 'de olie op het vuur' die de drang naar verandering bij veel studenten heeft 'aangewakkerd'.

'Ik ben heel trots op de studenten van de seculiere clubs. Ze hebben geen groot geld achter zich en werken met de middelen die ze hebben'

Tarek Sarhan, masterstudent politologie Universiteit Saint-Joseph

Dat vuur weerspiegelde zich dit jaar in de studentenverkiezingen aan de topuniversiteiten van de hoofdstad. Onafhankelijke groeperingen die zijn geïnspireerd door de revolutie van 17 oktober 2019 haalden gigantische overwinningen. In oktober en november werden opeenvolgend verkiezingen gehouden aan de Libanese American University (LAU), de American University of Beirut (AUB) en de Universiteit Saint-Joseph (USJ). De onafhankelijke kieslijsten haalden 52% van de stemmen aan de LAU. Aan de AUB haalden ze 80 van de 101 zetels, tegenover 24 in 2018. Aan alle twaalf faculteiten van de USJ werden onafhankelijk tot president van de studentenraden verkozen.

De grootste winnaars zijn de diverse areligieuze *Secular Clubs*. Myriam Kodeih is verkozen lijsttrekker aan de faculteit politieke wetenschappen van de USJ. Zij omschrijft de idealen van de *Secular Clubs* in termen van democratie en sociale rechtvaardigheid: 'Onze onafhankelijkheid is een pluralisme, los van alle sektarische spanningen, los van het huidige politieke systeem.'

De toekomst is aan de studenten

De verkiezingen aan de universiteiten zijn een microkosmos van de landelijke politiek. De resultaten worden tot ver buiten de campus met een vergrootglas gadeslagen en gelden als barometer voor de toekomst van het land. Traditioneel worden studentenverkiezingen gewonnen door groeperingen die gelieerd zijn aan politieke partijen als de christelijk-nationalistische Libanese Forces of het sjiiitische Hezbollah. Kopstukken van die partijen spoorden studenten aan om te stemmen op 'hun' lijsten. Inschrijvingsgeld en verkiezingskosten werden door de partij betaald. Professor Chemaly beaamt dat: 'Ik ben heel trots op de studenten van de seculiere clubs. Ze hebben geen groot geld achter zich en werken met de middelen die ze hebben. Anderen worden vaak financieel gesteund door hun partijen.'

Aan de schoolpoort leidde de politieke inmening vaak tot gewelddadige schermutselingen. Maar dit jaar gaven de meeste traditionele partijen verstek, officieel omdat ze niet achter een online-campagne stonden. Een meer geloofwaardige reden is de angst voor een nederlaag. De traditionele partijen deinsden terug om het op te nemen tegen de onafhankelijken.

De concrete problemen die de studenten van de Secular Clubs aankaarten verschillen niet zoveel van die van de kandidaten op andere lijsten, zoals de hoge inschrijvingskosten en de digitalisering van het lessenpakket. De overwinning van de onafhankelijken aan de drie topuniversiteiten van Beiroet is een voorteken voor het land. Het is een bevestiging dat de studenten doordrongen zijn van de noodzaak van de verbindende bewe-

ging die tijdens de revolutie van 17 oktober 2019 in gang gezet is en door de ontploffing werd versterkt.

'Het kan echt niet meer dat de leiders van de burgeroorlog nog steeds het land leiden via hun zonen in het parlement of door politiek loyale rechters en afgevaardigden. Er is fundamentele verandering nodig', zegt de pas verkozen masterstudent Tarek Sarhan. Hij is verkozen aan de USJ maar ziet de beweging veel breder: 'Dit is historisch. Het is de grootste, radicaal seculiere campagne ooit, met een invloed op heel Libanon.'

'Onze onafhankelijkheid is een pluralisme, los van alle sektarische spanningen, los van het huidige politieke systeem'

Myriam Kodeih, lijsttrekker Secular Club Universiteit Saint-Joseph

De onafhankelijke studenten zijn klaar om het sektarische systeem te hervormen en Libanon uit deze diepe crisis te loodsen. De stemgerechtigde leeftijd in Libanon is 21 jaar. Bij de volgende parlementsverkiezingen in 2022 mogen de meeste studenten dus electoraal meebeslissen over de toekomst van het land. Het wordt afwachten of de trend zich voortzet. ☺

© Jose Lopez

Tarek Sarhan, verkozen kandidaat van de Secular Club, wordt geïnterviewd door de nationale media.

'De interesse die het verhaal van Sandia Dia opwekte bij onze lezers was enorm'

Bejubeld New York Times-journalist Matina Stevis-Gridneff reflecteert over België, de coronacrisis, haar krant, de journalistiek en de zaak Reuzegom.

door [Emiel Roothoof](#)

Hoe is het om buitenlandcorrespondent voor The New York Times te zijn?

Matina Stevis-Gridneff: 'Over het algemeen is het een rol die een transitie doormaakt: het profiel verandert. Vijftig jaar geleden zou het bijvoorbeeld hoogst onwaarschijnlijk geweest zijn dat een niet-Engelstalige internationale verslaggeving op dit niveau zou doen, en eerlijk gezegd zijn veel van mijn collega's nog steeds Amerikaans.'

'The Times neemt internationale berichtgeving uiterst serieus. We hebben persbureaus in tientallen landen. Het speelt een zeer prominente rol in de krant. Ik vrees ook dat we veel van het budget opnemen. Ik denk dat *The Times* erg trots is om een van de laatste kranten te zijn die continu investeert in internationale berichtgeving. In een groot deel van Europa doen kranten het in het algemeen natuurlijk niet goed. We hebben het geluk in dienst te zijn van een krant die winstgevend is en groeit.'

'Als iedereen boos op je is, doe je het waarschijnlijk goed'

'Dat is iets waar ik erg van heb genoten bij *The Times*: je hebt veel middelen en ondersteuning. Ook zien de verhalen er prachtig uit. Meestal hebben we een bevroonde fotograaf die met je mee gaat en foto's maakt. Het is geen eenmansshow waarbij je foto's moet maken en video moet maken en dit en dat moet doen, wat helaas echt de trend is geworden bij veel andere publicaties. Bij *The Times* kan je dus doen waar je goed in bent en er is een systeem dat je ondersteunt.'

'Natuurlijk is er altijd de uitdaging om een buitenstaander te zijn in het land of de regio waar je bent. Je moet een balans vinden tussen eerlijk en genuanceerd en gevoelig zijn, maar ook het perspectief van buitenstaander gebruiken om echt te zijn, om dingen te zien die de lokale bevolking mogelijk niet ziet.'

'De uitdaging voor *The Times* is dat, omdat we zo veel gelezen worden, het niet alleen gaat over Amerikanen uitleggen wat er in België gebeurt; Belgen gaan het ook lezen. We willen niet dat een Belgische lezer zegt: 'Dit is volkomen oneerlijk. Deze persoon heeft het heel slecht gedaan.' Dus je probeert door die ruimte te navigeren. Als je schrijft voor *The New York Times*, zijn de verwachtingen extreem hooggespannen. Er is altijd wel iemand die kwaad op je is. Er is nauwelijks een verhaal dat geen kritiek heeft gekregen van iemand. Maar zoals het gezegd luidt: als ieder een boos op je is, doe je het waarschijnlijk goed.'

'Je moet een juiste balans vinden tussen mensen geven wat ze willen lezen en niet gegijzeld worden door wat mensen willen lezen'

Hoe bevalt Brussel u?

'Brussel is een vreemde plek. Misschien eerst: ik ben niet de België-correspondent, ik ben de EU-correspondent. Maar door covid is er natuurlijk veel minder gereisd, dus mijn collega's en ik konden ons wat meer op België concentreren. Het is heel interessant geweest. We hebben verhalen gevonden die veel interesse opwekken, die verder gaan dan België. Covid was er natuurlijk een van, helaas vanwege de omstandigheden hier. Maar bijvoorbeeld het verhaal dat mijn collega's deden over het overlijden van een student in Leuven (*Sandia Dia, red.*) – dat jullie overigens fantastisch hebben onderzocht. We zagen dat dit een verhaal was over een jongen aan een of andere universiteit in een klein Europees land, maar de interesse die het opwekte bij lezers over de hele wereld was enorm, enorm!'

'Ik denk dat de meesten van ons in de verleiding komen om te zeggen: 'Je begrijpt mijn land niet. Het is echt ingewikkeld en moeilijk te begrijpen.' Als er één ding is dat ik heb geleerd, is het dat alle landen erg gecompliceerd zijn en dat

ze allemaal verschillend zijn, maar dat mensen min of meer hetzelfde zijn. Over de hele lijn doen zich dezelfde problemen voor. Dat wil niet zeggen dat wat er met Sanda Dia is gebeurd, geen Belgische of Vlaamse situatie is, maar het resonanceert en verbindt ook met mensen over de hele wereld die in die gebeurtenis iets van hun eigen land of gemeenschap zien. Ik denk dat dat een meer constructieve manier is om naar gebeurtenissen te kijken die we behandelen. Vreemd genoeg was het dus heel goed om dit jaar grotendeels in Brussel vast te zitten en ook wat tijd te hebben om naar binnen te kijken.'

The New York Times is erg gefocust op verhaalwaarde en diepgaande verslaggeving. Draagt dat volgens u bij aan de winstgevendheid van de krant en zou het een belangrijke factor kunnen worden in de toekomst van de journalistiek?

'Ik herinner me dat er ongeveer tien jaar geleden een enorm debat was over de lengte van artikels. Het online zetten van stukken ontplofte bij mensen vanwege de beschikbaarheid van statistieken. De relatie tussen ons en onze lezers werd veel meer een tweerichtingsverkeer. Ineens wist je hoeveel mensen je verhalen aan het lezen waren, en je wist hoeveel tijd ze eraan besteedden. En dus kon het argument worden gemaakt: "Kijk, je wilt misschien 3000 woorden schrijven, maar niemand zal het lezen.'"

'Als journalist was dit jaar erg moeilijk en frustrerend'

'Dat gezegd zijnde, iets dat echt belangrijk is geworden, is het vinden van de juiste balans tussen mensen geven wat ze willen lezen en niet gegijzeld worden door wat mensen willen lezen. Het omgaan met de informatie die we krijgen over hoe goed de verhalen het doen, is erg belangrijk geweest bij het nadenken over de publieke taak die journalistiek heeft. Natuurlijk is niet alles clickbait en puppy's en kittens.'

'Onze lezers komen om verschillende redenen naar *The Times*. Een van hen is vooraanstaande, narratieve journalistiek. Er is een echte oproep voor kranten om veel vertrouwen te hebben in wie ze zijn, hun merk, hun identiteit, en dat ten aanzien van hun lezers te versterken. Onze lezers komen naar ons voor lange, zeer ambitieuze, verhalende journalistiek, en we worden voortdurend aangemoedigd dat te leveren. Voor ons lijkt het erop dat het produceren van dit soort journalistiek een integraal onderdeel is van zowel ons aanhoudende financiële succes als onze voortdurende bevestiging van wie we zijn in een sector die lezers veel opties biedt. Ik aarzel om te zeggen dat elke krant ter wereld deze lange en ambitieuze verhalen zou moeten bieden, want daar gaan ze misschien niet over. Voor ons maakt het deel uit van waar we voor staan. En het is geweldig om te zien dat mensen het lezen.'

U hebt gezien hoe de coronacrisis het leven in België op zijn kop heeft gezet. Hoe heeft het uw baan als journalist veranderd?

'Ik vond deze periode erg frustrerend. Toen ik deze job aannam, was het mijn ambitie om niet altijd in Brussel te zijn. Ik ben er stellig van overtuigd dat onze lezers willen begrijpen hoe al deze grote onderwerpen zich werkelijk verhouden tot het leven van mensen. Zelf afkomstig van Griekenland, ontdekte ik dat dit de sleutel was voor

onze Amerikaanse en internationale lezers om de aard van de EU echt te begrijpen, verder dan bijvoeglijke naamwoorden als 'gefragmenteerd' of 'onbestuurbaar'. Toen ik naar *The New York Times* kwam, was dat mijn topprioriteit: lidstaten blijven bezoeken, blijven praten met echte Europeanen en beleidsmakers in deze landen, en niet opgeslokt worden door de instellingen. En natuurlijk was het dit jaar erg moeilijk en frustrerend. Het geeft je het gevoel dat je een doelwit bent die wacht om verhalen te ontvangen. In quarantaine heb ik niet het gevoel dat ik weet wat er in Brussel gebeurt, laat staan in de EU.'

'Het voelt alsof België alle problemen tijdens de eerste golf behoorlijk hard én tegelijkertijd heeft verknoeid'

'Als je als verslaggever thuis vastzit, ben je geneigd je eigen interesses te volgen. Dat is niet ideaal. Het helpt niet met afwisseling of inzicht. Bovendien is het frustrerend om te weten dat er wantoestanden plaatsvinden, of dat nu in woonzorgcentra in België is of tegen migranten in Kroatië of wie weet wat nog meer, en dat het niet mogelijk is om er meteen heen te gaan en met

mensen te praten. Het is erg moeilijk voor mij om dat te verteren.'

Hoe vind je een balans tussen werk en privé, terwijl alles nu in elkaar overvloeit?

'Het is heel moeilijk. Ik werk nu thuis. Je merkt vaak dat je tot laat werkt en niet echt weet wat je aan het doen bent. Vaak zit ik gewoon achter de computer en produceer ik niet echt iets. Je moet erg gedisciplineerd zijn, en helaas is het niet iets dat organisch zal groeien. Normaal gesproken wordt je dag opgedeeld in componenten die elk je dag zinvoller maken. Terwijl het nu allemaal hetzelfde is. Dus ik heb er genoeg van. Ik zit echt te wachten tot het voorbij is.'

En ik mis ook mijn collega's. We zijn met zijn vieren in het Brusselse persbureau en we zien elkaar nauwelijks.'

Hoe schat u de aanpak van de coronacrisis in België in?

'Ik denk dat België een aantal fouten heeft gemaakt die heel vaak voorkomen. Er is bijvoorbeeld het ontbreken van maskers, de woonzorgcentra, de communicatie door gezondheidsautoriteiten, reisbeperkingen, enzovoorts. De meeste landen hebben al deze dingen verknoeid, in verschillende mate, maar het voelt alsof België al deze dingen behoorlijk hard én tegelijkertijd heeft verknoeid. Het voelde als een samenzwering waarbij al deze problemen net iets te veel tegelijk waren. En ik denk dat het in combinatie met de zeer dichte bevolking zeer slechte resultaten heeft opgeleverd.'

'Ik denk echt dat het probleem in België politiek van aard is'

'Na de eerste golf werd duidelijk vastgesteld dat de versnippering van gezondheidsverantwoordelijkheden tussen zoveel mensen en instanties een probleem was. Maar in de tweede golf zagen we daar niets aan gedaan worden. En ik denk echt dat het probleem in België politiek van aard is. Ik vroeg mijn Twittervolgers wat zij dachten dat het probleem in België was, en meteen waren het de Vlamingen die de Walen of immigranten de schuld gaven, de Walen die Brussel de schuld gaven, de federale regering de regionale regeringen, mensen die een obscure cultuur de schuld gaven, zoals 'we knuffelen en kussen', en ik dacht toen: "Kerel, ik ben Grieks, wij doen niets anders." Ik denk dat het bijdraagt aan een gevoel van sociale ontkoppeling van het geheel. Er is een gebrek aan verwachtingen van de staat en van elkaar.'

Hoe reageerde de federale regering op jullie verhaal over de aanpak in de Belgische woonzorgcentra?

'Er was een enorme opschudding. We hebben nooit een interview gehad met Maggie De Block. Ik sprak persoonlijk met haar adviseur. Ze weigerde een interview, ze beantwoordde niet eens

© New York Times

Tekort aan studentenjobs

Van gesloten horeca tot wachtrijen om Deliveroo koerier te worden: veel meer studenten zijn op zoek dan er jobs te krijgen zijn. Of de impact van de overheidsregels positief is, blijft dubbelzinnig.

door [Thomas Maes](#)

'In september merkten we dat het razend snel ging', klinkt het bij Inès Diricx van het Student Career Center van de KU Leuven. 'Als we een vacature postten op ons platform, moesten we die de dag erna terug van het net halen omdat ze al was ingevuld.'

gedurende september kon het Student Career Center 116 jobs aanbieden, maar elke dag logden wel gemiddeld 365 studenten in op hun jobdatatabank. Daarmee genoot de site van zeker 60% meer logins dan in dezelfde maand vorig jaar.

In de tweede golf halveerde het aantal jobvacatures bij het Student Career Center. Diricx vertelt: 'In november slaagden we erin 59 nieuwe jobs te vinden, maar die maand logden wel elke dag 172 zoekende studenten in.'

Wie zoekt, die vindt niet altijd

Grotere spelers praten over eenzelfde trend van meer zoekende studenten. 'In november hadden we nationaal 200.000 unieke bezoekers op onze site – 40 tot 50% meer dan normaal in die periode', zegt Matthieu Verstraete van studentenjobplatform Student.be. 'Bedrijven hebben het gemakkelijk om jobstudenten te vinden. Het aantal kandidaten per vacature is gegroeid met 38%.'

'Nu hebben we gehad wat anders onze groei op twee, drie jaar zou zijn'

[Rodolphe Van Nuffel](#), woordvoerder Deliveroo

Nu horecajobs geen optie meer zijn, wagen studenten zich meer en meer aan andere soorten banen. Normaal krijgt Deliveroo nationaal ongeveer duizend aanvragen per maand binnen. In november waren dat er tweeduizend. 'Wij werven niet meer dan een bepaald aantal koeriers aan per stad, afhankelijk van het aantal bestellingen in een periode. De wachtrij is enorm', vertelt Rodolphe Van Nuffel, woordvoerder bij Deliveroo.

Wachten op Deliveroo

Julio, vorig jaar student musicologie aan de KU Leuven, kan daarover meespreken: 'Die week in maart besefte ik dat ik mijn job bij STUKcafé kwijt zou zijn, al voor de horeca sloot. Ik betaal zelf mijn studie en verblijf, dus zond onmiddellijk een aanvraag om koerier te worden bij Deliveroo. Pas in augustus kreeg ik antwoord dat ik kon beginnen.'

'We hanteren een *first come first serve*-principe om te bepalen wie mag beginnen als koerier', legt Van Nuffel uit. Momenteel heeft Deliveroo 3.500 koeriers in dienst in België, waarvan zo'n 70% studenten zijn.

'Ik wist niet hoeveel ik zou verdienen per maand. Dat gaf stress, ik moest mijn huur kunnen blijven betalen'

[Julio Cesar Teixeira](#), student in Leuven

De eerste week van december waren zo'n 185 Deliveroo-koeriers actief in Leuven. 'We zitten in Leuven ondertussen met wel 50 koeriers meer dan voor corona. In september en oktober hebben we daar nog een paar nieuwe koeriers toegelaten, maar nu zitten we wel met voldoende mensen om het te kunnen bolwerken.'

Dat Deliveroo boomt, valt niet onder stoelen of banken te steken. 'Week op week, maand op maand hebben we meer bestellingen', geeft Van Nuffel prijs. 'Sinds we bestaan kennen we jaar op jaar groei, maar covid heeft de trend versneld. Nu hebben we gehad wat anders onze groei op twee, drie jaar zou zijn.'

Meer studenten in financiële moeilijkheden

Toen in maart de horeca sloot, kwamen heel wat studenten plots zonder werk te zitten. Jobs in de horeca zijn vaak duurzaam en staan garant voor een min of meer regelmatig en vast maandelijks inkomen, vertelt Karen Brusselmans van

het Student Career Center. 'Een goed alternatief vinden is soms moeilijk.'

Julio bevestigt dat: 'Toen ik bij STUKcafé werkte, kon ik rekenen op een vast inkomen, maar dat viel weg. Ik vond andere jobs, maar verdiende veel minder. Ik had ook minder flexibiliteit en ik wist niet hoeveel ik zou verdienen per maand. Dat gaf stress, want ik moest mijn huur kunnen blijven betalen.'

'60% van de studenten met jobprioriteit zijn internationale studenten'

[Karen Brusselmans](#), adviseur studentenarbeid Student Career Center

Omdat hij onder een studentencontract was aangenomen bij STUKcafé, kwam Julio niet in aanmerking voor overheidssteun. Als internationale student – hij werd geboren in Brazilië – betaalt hij nochtans belastingen en staat hij zelf in voor zijn kost en inwoning. 'Toen het te erg werd, heeft de Sociale Dienst van de KU Leuven me eenmaal geholpen met ongeveer 400 euro als noodoplossing, dat was super.'

Job-prioriteit

Bij het Student Career Center merken ze dat meer studenten het financieel moeilijk krijgen door wegvallende horecajobs, maar ook doordat een of meerdere ouders technisch werkloos zijn. Studenten die zelf instaan voor hun studie en leefkosten, kunnen terecht bij de Sociale Dienst van de KU Leuven. Een mogelijkheid is dan dat daar 'jobprioriteit' krijgt. Studenten met jobprioriteit worden actief gecoacht en krijgen vacatures toegezonden nog voor ze op de databank komen, zodat zij als eerste de kans krijgen om te solliciteren.

'We zagen een toename van studenten met job-prioriteit in de eerste lockdown. In het nieuwe academiejaar zijn 60% van de studenten met job-prioriteit internationale studenten', vertelt Diricx van het Student Career Center. Of die dan snel een job vinden, hangt ervan af. 'Vooraf voor

niet-Nederlandstalige studenten is het moeilijk, de taalbarrière is daar echt een probleem.'

In perspectief

Een job uitoefenen tijdens je studie? Daar draaiden de voorbije twintig jaar meer en meer studenten hun hand niet voor om. Studenten sloegen meer en meer aan het werken en deden dat doorgaans langer en langer. Eerst enkel in de vakantiemaanden, maar stilaan ook tijdens het schooljaar veroverde studentenarbeid haar plaats. 'Vorig jaar hadden we een historisch record van studenten aan het werk.' kaded Jan Denys van Randstad. 'Toen hadden we al het idee dat het stiltejes aan naar zijn maximum gaat.' Opvallend is ook een verschuiving van weekendwerk naar het werken tijdens de week.

'We zien geen daling van het aantal vacatures, maar wel veel meer studenten die op de website zitten'

[Matthieu Verstraete](#), medeoprichter student.be

In de eerste lockdown slinkte het aantal beschikbare vacatures bij het Student Career Center tot onder de helft in vergelijking met vorig jaar, met in mei een absoluut dieptepunt. Die trend was niet beperkt tot Leuven. Uitzendbureau

Randstad berekende op basis van hun gegevens dat er in de eerste lockdown twee derde minder studenten aan het werk waren in vergelijking met het vorige (record)jaar.

De tweede coronagolf is de eerste niet

'Na een sterk herstel in de zomermaanden, zijn er deze tweede golf amper 15% minder studenten aan het werk als we vergelijken met vorig jaar', vertelt Jan Denys, expert studentenarbeid bij Randstad. Opmerkelijk, want de horeca houdt nu ook in de tweede golf haar deuren al een poos gesloten. Wel werkt de horeca sowieso veel minder via uitzendbureaus, waardoor de cijfers van Randstad misschien de impact van zijn sluiting niet reflecteren.

Denys ziet nog andere redenen voor het relatief hoge percentage studentenarbeid in de tweede golf: 'Je had globaal minder mogelijkheden, maar tegelijk ook meer opportuniteiten: studenten zitten meer thuis en de online lessen lenen zich tot flexibiliteit. Waarom niet even werken en je les later bekijken? De overheidsmaatregelen lieten studenten ook gewoon toe om meer werken.'

Verstraete van Student.be vult aan: 'Bedrijven hebben tegenwoordig ook niet veel andere opties dan via een platform als de onze arbeiders zoeken. We zien dan ook geen daling van het aantal vacatures, maar wel veel meer studenten op de website.'

© Gaëlle Delandmeter

Dubbelzinnig effect van overheidsmaatregelen

Normaal mag je als student 475 uur per jaar werken, maar dit jaar telt de overheid de uren die je in het tweede kwartaal werkt daarvoor niet mee. Als je in de zorgsector of in het onderwijs een studentenbaan hebt, telt ook het vierde kwartaal niet mee. Door die maatregelen kunnen studenten meer werken dan andere jaren. Maar als er veel minder jobs beschikbaar zijn, is die maatregel dan wel nuttig?

'Sommigen zullen meer hebben kunnen werken met een impact op degenen die nog geen job vonden'

[Matthieu Verstraete](#), medeoprichter student.be

'Vermoedelijk is het verschil binnen studenten iets groter dan anders. Sommigen hebben meer kunnen werken, maar het is de vraag in welke mate dat ten koste ging van andere studenten', vertelt Denys van Randstad.

Matthieu Verstraete, medeoprichter van studentenjobplatform student.be, is scherper: 'Er zal een klein aantal studenten van genoten hebben. Je had minder jobs en nu konden zij die al een job innamen die nog langer uitoefenen. Sommigen zullen meer hebben kunnen werken met een impact op degenen die nog niets hebben kunnen vinden.'

Toekomstmuziek

Brusselmans van het Student Career Center merkt op hoe sterk studentenjobs terug kunnen opkrabbelen: 'In september was het terug zeer goed, bijna hetzelfde niveau als vorig jaar. Typisch is ook wel dat student- of interimarbeid als eerste terug opflakert, als een voorloper van de rest van de arbeidsmarkt.'

Het blijft wel onzeker hoe het de eventsector zal vergaan, een van de grootste gebruikers van jobstudenten. Verstraete van Student.be wikt en weegt: 'De meeste verwachten wel faillissementen, maar de vraag is: zullen die plaats geven aan andere bedrijven of gaat de eventsector in het geheel kleiner worden?'

Denys van Randstad is optimistisch: 'Er zijn veel redenen om 2021 beter tegemoet te zien, als je weet hoe erg het was in het begin van 2020, maar dat is misschien de boomer die spreekt.' 9

In het teken van de tekenaar

Kunst is leuk, maar ook belangrijk! Elke *Veto* geven we het potlood door aan een talentvolle illustrator voor een persoonlijke poster. Wil jij ook eens een poster maken? Stuur dan naar beeld@veto.be. Deze week is Kilani aan de beurt.

Soms lijken alle deuren gesloten, dus begin je ze maar in te trappen. Mijn muziek ontspruit uit machteloosheid, maar net door die onzekerheid van mij af te schreeuwen probeer ik de diepte te overbruggen. Kilani is vooral zelftherapie, maar als ik ook maar één iemand anders kan raken of roeren is mijn echte doel bereikt. Sinds kort teken ik mijn eigen albumcovers, waarvan je het recentste resultaat hier kan zien. Het nummer dat erbij hoort, *herder* staat nu op SoundCloud en YouTube!

Gezocht: een LGBTQ+-kerstmirakel

Verwacht met Happiest Season geen baanbrekende LGBTQ+-kerstfilm onder de boom: stereotypen lossen de verwachtingen niet in.

door [Lisa De Witte](#) en [Jolien Vandoorne](#)

Smalle steegjes en donkere toilethokjes: daar mag erop los worden gekust. Het overvolle kerstdorpsplein met ontelbare lampjes daarentegen lijkt enkel weggelegd voor heterokoppels. Tot nu? De legendarische Clea DuVall als regisseur en een LGBTQ+-vriendelijke cast om u tegen te zeggen, lijken de ideale ingrediënten om officieel *arrividerci* te zeggen tegen de heteronormatieve kerstfilms, maar niets is minder waar. *Happiest Season* is opnieuw symptoom van de LGBTQ+-portrettering, bijster ingekapseld in de populaire cultuur.

De LGBTQ+-scene is al sterk geëvolueerd, weg van de nood om de moeilijkheid van uit de kast te komen voorop te zetten

De film vertelt het verhaal van een lesbische relatie tussen Harper, de modeldochter van de conservatieve Ted en Tipper, en Abby, een PhD-student in de kunstgeschiedenis. Wanneer Harper impulsief Abby vraagt Kerst te vieren met haar familie, vergeet ze één detail: haar familie weet niet van de relatie, evenmin dat Harper op vrouwen valt. Er is geen ontkomen aan, Abby vertrekt mee naar Harpers familie, om er dan, hup, weer in de kast te vliegen. Eenmaal daar geeft Abby zich uit als een wees – eentje die nu een ware kerst krijgt.

Ondanks de twee vrouwelijke hoofdrollen, is het nog niet het LGBTQ+-kerstmirakel waarop de kijker zit te wachten: we krijgen opnieuw een uit-de-kast-verhaal – alleen nu eentje met een kerstjasje aan. Conservatieve ouders als die van Harper mogen dan nog steeds bestaan; vandaag is de LGBTQ+-scene al sterk geëvolueerd, weg van de nood om steevast de moeilijkheid van uit de kast te komen voorop te zetten. Is het niet eens grondig tijd voor een luchtige, romantische kerstfilm met een queerkoppel aan zich?

Vastgeroeste stereotypen

Na nog geen vijf minuten aan kerstgekte, krijgen we een eerste stereotype voorgeschoteld dat een domper zet op de kerstfeer. Abby's beste vriend is een exuberante homoseksueel waarbij enkel het slappe handje nog ontbreekt. Via zijn telefoon is hij een zoveelste eenmalige vlam aan het

'tracken' in zijn appartement, waarbij hij clichématig wordt afgebeeld als de typische, promiscue man die zich nooit bindt. Al is het maar tussen de lijntjes te lezen, het benadrukt nog steeds een pijnlijk vooroordeel.

© Charlotte Van Gucht

Daarnaast durft de kledingstijl ook te hinten naar het idee dat één persoon in de relatie de letterlijke en figuurlijke broek hoort te dragen. *Below Her Mouth* weerspiegelt deze *trope* heel duidelijk: de hoofdrolspelers onderscheiden zich duidelijk op het genderspectrum, maar trachten zich nog in het hokje van 'man' en 'vrouw' te wurmen. Het homoseksuele koppel spiegelt zich zo nog steeds aan het heteropaar – en zet het hele uit-de-kast-verhaal daarbovenop hun 'andersheid' dan niet net nóg meer in de verf?

Bij het zien van de ultraconservatieve familie, voelt het als een catharsis aan zelf niet homofoob te zijn

The New York Times schrijft dat 'het een verhaal is over de zelfvernietiging waarmee queer mensen geconfronteerd worden wanneer ze zich

omvormen om in het vakje van heteroseksualiteit te passen'. Het pad naar dat streefdoel is ook geplaveid met beproevingen: van bedrog in *Disobedience* tot leugens in *Love, Simon* en geheimhouding in de documentaire *A Secret Love*: 'queerheid' wordt herhaaldelijk gekaderd als een fenomeen dat niets dan negatieve connotaties met zich meebrengt.

Toegegeven, het kleurenpalet in *Call Me by Your Name* dompelt de kijker al snel onder in een waas van zomerse liefde en geluk, maar de onderliggende toon is nog steeds één van onbereikbaar verlangen. Uit de kast komen is zo een vereiste in het leven van elke LGBTQ+-persoon, als we de filmwereld mogen geloven. Iedereen die het niet openlijk erkent, is gedoemd een leven te leiden in de schaduw van wat had kunnen zijn. Het legt niet alleen een druk op de schouders van de personages, maar ook op dat van het publiek.

Ik kijk, dus ik ben (niet homofoob)

Bij het zien van de ultraconservatieve familie die haar eigen dochter niet accepteert, voelt het als een catharsis aan zelf niet homofoob te zijn – tenminste, vooral denkend niet zo te zijn. De heteroseksuele kijker plakt zichzelf snel een sticker van bondgenoot op de borst en keurt daarmee de beperkingen af waar queer personen zich naar moeten schikken. Het lijken bijna feel-good films voor heteroseksuelen. *Happiest Season* is duidelijk niet de enige film die in datzelfde bedje ziek is.

Het is tijd voor vernieuwing – eentje van normalisatie, waarin film een krachtig medium kan spelen

Zijn zoals de ultraconservatieven of de geweldadige man van Carol in de gelijknamige film lijkt waanzin. Sympathie hebben voor de onderdrukte daarentegen vliegt de pan uit. Denk aan *Brokeback Mountain* waarin twee ranch-houders smoorverliefd zijn, maar dan ondergronds, in een uiterst mannelijke cowboywereld. De aandacht voor deze dramatiek slaakt de noodkreet naar meer openlijke LGBTQ+-personages en een minder bittere nasmaak. Dat men de extreme homofobie afkeurt, staat nog mijlenver van het omhelzen van de queerscene in zijn geheel.

Altijd al heb je lange stijl haren gehad

door [Charlotte Van Gucht](#)

Altijd al heb je lange stijl haren gehad, maar lieve zus, de keren dat ik ze zo uit je hoofd wilde trekken, zijn niet meer op één hand te tellen. Zoals wanneer je me niet met je barbies liet spelen. Je had me geduldig uitgelegd dat ik ze alleen maar vuil zou maken en ik had geschreeuwd dat jij niets anders deed dan ze wassen en aankleden. Ik daarentegen, zou ze mee op avontuur nemen en ze de tuin laten ontdekken! Ik mocht niet. Ik deed het toch. Ik stak ze achteraf keurig terug in hun dozen, hopende dat je de klompen modder in hun blonde haren niet zou opmerken. Je hebt me dagen genegeerd terwijl je vastberaden hun haren waste in de gootsteen.

Wanneer je naar voren leunde om op play te drukken op je nieuwe laptop, voelde ik vanop mijn plaats op je schoot hoe je haren mijn wang kietelden. Jij was acht jaar ouder dan ik dus jij wist alles over het internet en waar je de films kon vinden die wij leuk vonden. Uiteraard keken we als eerste alle films van *Twilight*. Jij moest iedere vijf minuten op pauze drukken om mij uit te leggen wat er gaande was, maar je keek nooit zonder

'De humor eromheen verlicht het erg moeilijke topic van uit de kast komen', zei Kelly Clarkson tijdens een interview over *Happiest Season*. De LGBTQ+-ervaring is jammer genoeg nog steeds gekenmerkt als moeilijk, maar enkel hierover produceren laat te wensen over. Zijn er al niet genoeg films die de hindernissen aantonen?

Het gevolg van die onevenredige productie is groot – te groot. Op die manier komt er meer nadruk op de barrières die LGBTQ+-leden ondervinden. Vooraleer hun seksuele geaardheid of identiteit bekend te maken, lijken ze een heus parcours te moeten doorstaan. Het is tijd voor vernieuwing – eentje van normalisatie, waarin film een krachtig medium kan spelen.

Een gemiste kans

Zowel DuVall, Kristen Stewart als Dan Levy zijn homo- of biseksueel. Ondanks de diversiteit langs de productiezijde, lukt het niet om die te vertalen in de film. Is de blik van de regisseur gekleurd door haar eigen negatieve ervaring bij het uit de kast komen? Het zou alvast een verklaring kunnen zijn voor het gebrek aan vernieuwing in

mij. En wanneer ik groter werd en mijn Engels beter, haalde je er gewoon een extra stoel bij.

Wanneer je uit huis ging, gebeurde dit geleidelijk. Als een soort omgekeerde dief bracht je jouw spullen naar zijn huis. Het startte waarschijnlijk onschuldig, met je tandenborstel of zo. Het eindigde met het uiteen schroeven van je IKEA kleerkast, aangezien het merendeel van je kleren toch al bij hem lag. Het enige wat je achterliet, waren je lange haren die het doucheputje verstopten. Oh, en je barbies, die liet je ook achter voor mij.

Wanneer je trouwde, zat je haar in een half opgestoken kapsel. Het was niet je eigen haar, maar ik denk niet dat de gasten opmerkten dat jouw haar iets dunner was geweest. En een beetje donkerder. Ze hadden toch niet dichtbij genoeg kunnen komen, mama waarschuwde hen om hun handen en kussen bij te houden. Ik was jouw getuige. Mijn handtekening was nog niet bindend dus mama moest ook tekenen, maar jij had mij de taak toegewezen om daar vooraan naast jou te staan.

Wanneer ik terugkwam van school in het tweede middelbaar, zat je daar in onze fauteuil bij het raam. Met gesloten ogen en de zon op je gezicht. Het zonlicht deed je huid onnatuurlijk bleek lijken, bijna doorschijnend. Ik kon de aderen in de huid rondom je ogen zien. Dun als een eierschaal. Wanneer ik met mijn hand over je hoofd ging voelde het glad en koel, maar verrassend stevig.

Wanneer haar terug groeit na een chemobeurt kan het een andere kleur en textuur hebben, dat had jij ergens gelezen. We brachten onze dagen door al fantaserend over hoe jouw haar eruit zou gaan zien. Wat als je plots een dikke bos krullen had? Wat als je plots borstelige wenkbrauwen had? Wat als je plots ros was? We lachten en lachten en lachten. Tot je zo uitgeput was dat je moest gaan rusten.

Je haar groeide terug in dezelfde kleur. Onvoorstelbaar zacht.☺

de film. 'Ik zag nooit mijn ervaring op het scherm. Ik realiseerde me dat ik die film kon maken die ik altijd al wilde zien', vertelt DuVall aan *Rolling Stone*.

Een homoseksuele romance die niet wordt verpakt in de woordenschat van heteroseksueel Hollywood? Graag

De ingrediënten waren aanwezig: een visionaire regisseur en een diverse cast. Dringend tijd om de puntjes op de i te zetten en het recept te optimaliseren. Er volgen nog meer dan 365 dagen om een nieuwe kerstfilm te produceren. Graag eens een homoseksuele romance die niet uitsluitend wordt verpakt met strik en lint in de woordenschat van heteroseksueel Hollywood. Het lijkt een mooie LGBTQ+-kerstwens – eentje die volgend jaar hopelijk wel werkelijkheid wordt.☺

door [Jeremy Van Weyenbergh](#)

Een citytrip of live eindejaarsconcert zal aan het einde van het quasi-apocalyptische jaar 2020 waarschijnlijk geen optie zijn, maar hier alvast enkele alternatieven om je culturele honger te stillen.

Time to question en Hope@Home – ARTE

Met de applicatie van Franco-Duitse cultuurzender ARTE, krijg je toegang tot de crème de la crème van de Franstalige documentaires en een reeks prachtige concerten. Een ideale app dus voor studenten die zijn uitgekeken op Netflix na een schijnbaar oneindig aantal weken in lockdown.

Een eerste aanrader binnen hun aanbod is docuserie *Time to Question* over hoe jongeren de toekomst van onze planeet zien. De serie bevat onder meer een documentaire over spraakmakende groepering *Extinction Rebellion* en een tweedelig video-essay over de invloed van jongeren op sociale bewegingen, subculturen en protesten in de afgelopen 70 jaar.

Voor liefhebbers van klassieke muziek en studenten die zich samen met een glas rosé beter willen voelen dan hun kotgenoten die hen lastigvallen met luide TikTok-muziek, biedt de app ook gratis de prachtige concertreeks *Hope@Home* aan onder de hashtag *#werestillopen*.

Erfgoed App en YouFlanders

Al honderd keer dezelfde, saaie route gewandeld afgelopen maanden? Om je pandemiepromenades nieuw leven in te blazen, kan je alvast de Erfgoed App van de Vlaamse Overheid proberen. Via de app kan je voor alle steden in het Vlaams Gewest en Brussel, verschillende stadswandelingen volgen rond een bepaald thema, zoals *Epidemieën in Leuven* of de *Heropbouw van Leuven na 1914*.

Toch zijn er zeker ook enkele minpunten aan de app, zoals de politiek gekleurde invulling van enkele historische gebeurtenissen en de vaak verouderde lay-out van de infopagina's van de monumenten.

Ook handig in coronatijden is de YouFlanders app, waarmee je live kan nagaan hoe druk bezocht bepaalde monumenten of muzea zijn vooraleer je even langsgaat.

Dot Gallery

Dot Gallery combineert een liefde voor wereldbekende beeldkunst met een variant van Japanse nonogrammen en werkt zowel op Android als op iOS. Deze app maakt het je alvast iets gemakkelijker dan een klassiek nonogram: *paint-by-numbers*-gewijs moet je gewoon de juiste kleuren matchen en de juiste vakjes aanklikken, waarop de bekendste werken van onder andere Seurat, Picasso, Vincent Van Gogh en Gustav Klimt pixel per pixel op je smartphone verschijnen. De achtergronddeuntjes doen denken aan de soundtrack van het viraal videospel *Animal Crossing*, maar hebben wel iets rustgevend.

Poetry hour en Poetizer

Op Poetry Hour kan je een bloemlezing terugvinden van honderden sublieme gedichten van zestien iconische dichters uit de Engelstalige poëzie. De gedichten worden elk voorgedragen door een getalenteerde podiumkunstenaar: zo kan je bijvoorbeeld genieten van Charles Dance (gekend als Tywin Lannister uit *Game of Thrones*) die een gedicht voordraagt van Emily Dickinson of van de bijdragen van Eddie Redmayne, Lily James (gekend van *Downton Abbey*) of van zanger Bob Geldof.

Meer fan van hedendaagse poëzie? Probeer dan eens Poetizer: een sociaal netwerk voor en door dichters waarop je zelf als dichter jouw gedichten kan delen met andere gebruikers of als lezer kan interageren met de auteurs. De app is met meer dan honderdduizend downloads in de Google Play Store al vrij populair binnen haar niche en scoort daardoor als netwerk beter qua interactie met andere gebruikers dan andere apps. Toegegeven: de gedichten hebben door hun ongefilterde aard vaak wel een zekere *cringe*-factor, maar op zich schuilt daar ook een zekere charme in.☺

'Het is aan anderen om ons te categoriseren onder kunst'

Benji Jame, Marie-Laure Fazioli en Michiel van Bussel, ofwel Lo-lee-ta. De muziek van het trio situeert zich tussen dreampop en triphop, maar zich in een concreet genre plaatsen? 'Dat is moeilijk.'

door [Lisa Thieren](#) en [Lisa De Witte](#)

Lo-lee-ta; de naam rolt even vloeiend als hun dromerige muziek klinkt. Naar aanleiding van hun nieuwe single *Cubist Painting* zaten we samen met de bandleden om hun visie op kunst te bespreken. Ze hechten veel waarde aan authenticiteit, evenals aan gewoon doen wat ze graag doen. 'We willen de muziek voor zich laten spreken.'

'Tegenwoordig zijn genres een beetje overroepen', stelt gitarist en zanger Benji vast. 'Je kan heel veel stijlen in verschillende genres plaatsen, maar ook in geen enkel genre.' Het is inderdaad zo dat we in het Belgische muzieklandschap weinig bands gelijkaardig aan Lo-lee-ta vinden. Een kwalificatie als niche ligt dan voor de hand, hoewel hun muziek wel toegankelijk is.

Mainstream of toch alternatief

Of het Limburgse trio al dan niet specifiek naar het *mainstream* muzieklandschap wil trekken? 'Wij zijn daar persoonlijk niet zoveel mee bezig.' Toch wordt hun muziek hier en daar in de media opgepikt. Lo-lee-ta won de eerste editie van Soundtrack, en hun muziek werd al gebruikt in de VTM-Go serie Brak. 'Soms heb ik het idee dat we onszelf een beetje dwingen om niche te zijn, maar we zien dat er toch ruimte in de mainstream zit', reageert Marie-Laure, pianist en zangeres.

Hoewel de band nog maar enkele nummers uitbracht, kunnen ze al op verschillende interpretaties stuiten. 'Sommige luisteraars zijn meer gefocust op het melancholische, anderen horen er de diepste triphop in', vertelt Marie-Laure. 'We merken wel dat de nummers waar wij persoonlijk de meeste affiniteit mee hebben, ook het meest aanslaan bij de luisteraars.'

Dat is misschien te danken aan de abstractie die in Lo-lee-ta's teksten schuilgaat. 'Het is heel fijn dat sommige nummers abstract zijn, want dat betekent dat ze heel vrij zijn voor interpretatie', aldus Benji.

Identiteit en authenticiteit

'Mijzelf zomaar een kunstenaar noemen, vind ik heel pretentius klinken', antwoordt Benji op de vraag. 'Ik maak iets wat ik mooi en leuk vind om te maken. Het is eigenlijk aan anderen om te beslissen of ze dat categoriseren onder kunst.' Wie de bandleden van Lo-lee-ta zijn, vinden we wel terug in hun muziek. 'We hebben niet het idee dat wij per se autobiografisch zijn en toch steekt daar veel van onszelf in', vult Marie-Laure aan. 'Uiteindelijk begint het proces bij jezelf.'

'We schrijven niet autobiografisch, maar toch steekt er veel van onszelf in'

[Maria-Laure Fazioli](#), pianist en zanger

'Als band wil je wel aansluiting vinden bij een zo groot mogelijk publiek, maar eigenlijk blijft authenticiteit het belangrijkste voor ons.' Dat is erg merkbaar: tot nu toe plaatste Lo-lee-ta geen bandfoto op hun covers. Het geeft een extra laagheid aan hun mysterieuze klinkende muziek. 'Niet dat we volledig anoniem willen blijven, maar het is wel belangrijk dat we de muziek voor zich laten spreken en niet de gezichten die ze hebben gemaakt', besluit Benji.☺

Vier de eindejaarsfeesten écht anders

Wie dacht zich te vervelen dit eindejaar, dacht te snel. De mensheid heeft legio tradities voortgebracht om de noodgedwongen 'andere' feestdagen van het *annus horribilis* 2020 écht anders te vieren.

door [Jasper Snoeys](#)

Twaalf Spaanse druiven

Een kopie van 2020 vermijden? Eet dan op 31 december bij elke klokslag een – best pitloze – druif. Deze Spaanse traditie zou tot een jaar vol geluk en voorspoed leiden, waarbij elke druif een maand geluk voorstelt. Volgens de Colombiaanse variant mag je zelfs per druif een wens doen. Vorig jaar namen duidelijk te weinig mensen deel aan het ritueel. Massaal in de zetel zitten met een kommetje pitloze druiven is dus de boodschap. Voor extra Spaans geluk, trek je best rood ondergoed aan.

Colombiaanse valiezen

Wie het voorbije jaar voornamelijk het reizen miste, is misschien iets met de Colombiaanse traditie. Daar maken mensen om middernacht een korte wandeling met hun valies. Gezien de avondklok moet die wandeling misschien vervroegd worden, maar eerder op de avond is het al donker genoeg om een middernachtgevoel te creëren. Deze traditie moet helpen om het aanstormende jaar te vervullen van reizen en avontuur. Ook wie de wandelingetjes rond de blok beu is, kan ze op deze manier opleuken.

Dansende Denen

Hygge. Hoewel het geen muziekgenre is, blijken de Denen hun variant voor gezelligheid wel te associëren met op ritme zwierende ledematen. Dansende Denen spotten kan op kerstdag, wanneer ze elkaars handen grijpen om al kerstliederen zingende rond de kerstboom te dansen.

Eet op 31 december bij elke klokslag een – best pitloze – druif voor twaalf maanden geluk

Het is wel te hopen dat ze het net vooraf geconsumeerde dessert binnenhouden. Zomaar een dessert is het *Riz à l'Amande*, of in hun woorden: 'risalamang', namelijk niet. Het heeft zelfs iets weg van een queeste. De rijstpudding met warme kersensaus verbergt namelijk ook een gehakte amandel. Degene die hem als eerste aantreft, wint een prijs! Een beetje spanning kan nooit kwaad.

Chinese postkoetspoets

Nog wat alcoholgel op overschot? Spreukel het over het huis uit en verjaag middels een dweil en wat water de kwaadaardige krachten van het afgelopen jaar. Net als de Chinezen, die vlak voor de start van het nieuwe kalenderjaar met de ganse familie op die manier het huis willen zuiveren van oude en slechte energie. Laat het nieuwe jaar

maar binnenkomen met deze familiale teambuilding! Opgelet: opteer voor een welriekende gel van minstens 70% om doeltreffendheid te verzekeren.

IJslandse punctualiteit

Naast een werkend vaccin is het eind 2020 vooral te hopen dat de Kerstman zijn slee heeft volgeladen met wat sneeuw. De IJslanders zullen er niet snel over klagen, die zitten bovendien met z'n allen op hetzelfde uur aan de feestdis. Stipt om achttien uur 's avonds luisteren alle 364.134 inwoners naar de nationale radio, die de voltallige natie *Bragðgóður* – ofte 'smakelijk' wenst. Wie

zei daar iets over 'alleen en toch samen'? Één, La Une, VTM en RTL-TVI in ieder geval niets. Om ons door de winterse coronadagen te loodsen zenden zij op 24 december, op exact hetzelfde uur als de IJslanders, een grote kerstshow uit. Oefent uw Frans en haast u die avond naar de beeldkast! Nadien een haka?

Mexicaans radizjenfestival

Wie zich tijdens de winter creatief wil bezighouden, hoeft niet in de zoveelste herneming van een ontdekkingsstocht door de wereld van wol, lijm of papier-maché te zoeken. Wel integendeel, net als in Mexico zullen het dit jaar radizjen zijn die overal ter lande verschijnen.

Als de schoen met de hiel tegen de muur van het huis belandt, komt er een volledig jaar als single bij

Jaarlijks vieren de inwoners van de stad Oaxaca in de drie dagen na 23 december namelijk *Noche de los Rabanos*, Nacht van de Radizjen. Allerhande figuren, dieren, voorwerpen, die uitgesneden werden uit – jawel – radizjen, zijn dan het voorwerp van een sinds 1897 officieel erkend stadsfestival. Voor wie bittere gesprekken aan de kerstdis wil vermijden, kan dit een subtiele uitweg zijn.

Schoenen van Tsjechische kwaliteit

Nog geen grote plannen volgend jaar? Begrijpelijk, maar *doe ke zot*. In Tsjechië gooien vrouwen op kerstdag hun schoenen naar hun eigen huis. Niet om het aan diggelen te slaan, wel om te weten of ze het jaar daarop in het huwelijksbootje stappen. Het resultaat is onbetwistbaar: als de schoen met de hiel tegen de muur van het huis belandt, komt er een volledig jaar als single bij. Online-dating apps? Kwestie van preventief te handelen en familiegesprekken omtrent onbestaande relaties eind 2021 voor te zijn.☺

Van de Oude Markt naar het woonzorgcentrum

Daan Tullen, alias DJ Kanarie, draait gewoonlijk in fakbars en op de Oude Markt. Sinds kort is hij ook voor woonzorgcentra terug te vinden. 'Ik had niet gedacht dat ik het zo plezant zou vinden.'

door [Joanna Wils](#)

In normalere tijden draait Daan Tullen drie à vier keer per semester plaatjes als DJ Kanarie. Het begon allemaal vanachter in 't ElixIr, maar kreeg sinds corona een onverwachte wending. DJ Kanarie ruilde de nachten met feestende studenten en hedendaagse pop voor het daglicht in het gezelschap van ouderen en hun favoriete klassiekers. Volledig vrijwillig, 'omdat je er zoveel voor terug krijgt'.

Toen het land midden maart op slot ging, was er voor dj's nog weinig gelegenheid om te draaien. Hoe ben je bij de woonzorgcentra terechtgekomen?

Daan Tullen: 'Alles is toen inderdaad stilgevalen, maar dat was op zich geen probleem. Ik zag wel hoe mensen in woonzorgcentra helemaal alleen zaten en niemand konden ontvangen. Toen kreeg ik het idee om voor hen plaatjes te gaan draaien vanop straat. Dan zou ik iets voor hen kunnen doen.'

'Ik heb de gemeente gecontacteerd. Die heeft gezorgd voor de muziekinstallatie en nadarhekken'

'Omdat er tijdens de eerste golf zoveel strikte regels waren, heb ik de gemeente gecontacteerd. De gemeente stond er volledig achter en ging mij ook helpen met de muziekinstallatie, verlengkabels en boxen.'

Eind april heeft de politie een dj-set stilgelegd omdat er te veel volk aanwezig was. Heb je meegemaakt dat er te veel mensen te dicht bij elkaar aanwezig waren?

'Dat gebeurde de dag voor ik zelf ergens ging draaien. De gemeente heeft mij toen opgebeld en mij verzekerd dat er genoeg nadarhekken zouden zijn. Ze hebben ook de politie op de hoogte gebracht. De volgende dag ben ik buiten voor het woonzorgcentrum gaan staan, de mensen stonden in de zon op hun terras.'

Wat speel je dan?

'Meestal krijg ik verzoeknummers via de medewerkers, maar natuurlijk ook andere liedjes. Het is ongeveer een uur vol muziek van artiesten als Eddy Wall en Bobbejaan Schoepen. In elk geval muziek die ze goed kennen, want ik sta daar voor hen.'

Heeft het voordelen in vergelijking met wat je normaal doet?

'Ik heb nu veel meer contact met de mensen. In de fakbar sta je op een podium en ben je voortdurend bezig met het volgende nummer en de overgangen. Dat is nu totaal anders. Ik ben vooral bezig met de mensen, zodat zij zich amuseren.'

Wat zijn de mooiste momenten die je al hebt meegemaakt?

'Een vrouw die voor het eerst weer rechtstond uit haar rolstoel en enthousiast met haar handen klapte. Ook een polonaise van allemaal bewoners in een rolstoel. Het is gewoon echt leuk om te zien hoe die muziek mensen gelukkig maakt, hoe ze met hun armen zwaaien en meeklappen.'

Is dj zijn in woonzorgcentra een gat in de markt?

'Ik had nooit gedacht dat ik het zo graag zou doen. Het is plezant om voor feestende studenten te draaien, maar ik krijg nog meer voldoening van

'In de fakbar ben je bezig met het volgende nummer, nu ben ik vooral bezig met de mensen'

mensen in woonzorgcentra.'

'Er staan momenteel ook nog twee woonzorgcentra op mijn agenda. Tijdens de eerste golf ben ik drie keer in een woonzorgcentrum langs geweest en nu ik opnieuw op kot zit heb ik ook het Leuvens gemeentebestuur en verschillende woonzorgcentra gecontacteerd.'

'Drie woonzorgcentra hebben toegezegd. Ik ben al langsgeweest bij wzc Annuntiaten, maar de andere twee zijn uitgesteld door de hoge besmettingscijfers. Zodra er weer versoepelingen zijn, ga ik ernaartoe.' ☺

© Elien Marechal

SPLINTER

Perpetuum mobile

Ah! Bijna Kerstmis! En bijna Nieuwjaar dus ook. Een bewogen jaar komt tot een eind.

door [Vincent Cuypers](#)

Gelukkig begint elk nieuw jaar toch met een paar uren van optimisme en hoop, zo lang de *Wiener Philharmoniker* haar feestmuziek de wereld instuurt. De walsen, polka's en ouvertures, veelal gecomponeerd door de Strauss-dynastie, gespeeld in de prachtige, rijkelijk met bloemen versierde gouden zaal van de *Musikverein*, en afgewisseld met beelden van balletdansers en idyllische kastelen hoog uittorend boven de Donau, geven heel even het gevoel dat de mensheid het tóch goed meent, en schoonheid en orde het zullen halen op de barbarij.

Een van de stukken die er wel eens gespeeld worden is *Perpetuum mobile* – *ein musikalischer Scherz*. Een 'perpetuum mobile' is een ding dat, eens het in beweging is, voor altijd in beweging blijft, en fysici, uitvinders en knutselaar hebben er eeuwenlang met dezelfde verbetenheid naar gezocht als naar de steen der wijzen en de heilige graal.

Zolang de muziek speelt, moeten we blijven dansen, moe of niet

Zoals de titel doet vermoeden kan ook het stuk eeuwig doorgaan: na een leuke afwisseling van vrolijke solo's eindigt het waar het begint, en gaat het dus vloeiend in zichzelf over. Kennelijk werd het geschreven voor een bal, om een soort uitputtingsdans te organiseren. En zo wordt het vandaag nog gespeeld, tot de dirigent het beu is en tot groot vermaak van het publiek zijn stokje neerwerpt en verveeld roept '*und so weiter, und so weiter*'.

Wat de voornoemde fysici, uitvinders en knutselaars in hun naarstigste zoektocht niet doorhadden, was dat datgene wat het perpetuum mobile het best benadert, de grond onder hun voeten is. In de filosofie bestaat er een debat over de vraag

of de geschiedenis lineair is, en steeds nieuwe wegen opzoekt, of cyclisch, en steeds terugkeert. Volgens mij is de vraag vooral welke van beide opties de ergste is. In het ene geval is alles wat voorbij is onherroepelijk verloren, in het andere moet dezelfde ellende steeds opnieuw worden ondergaan.

De realiteit is natuurlijk dat beide een rol spelen. Men kan de natuur veel verwijten, maar de waarheid is dat ze op uitmuntende wijze lineaire en cyclische elementen combineert. Zoals het golven van de zee ook op ritmische wijze een eendeloze eenheid vormt, maar elke golf toch uniek is, zo gaat het met alles. De solo's – en vooral ook de solisten – veranderen, wat het stuk interessant houdt, maar de grondstructuur blijft hetzelfde, en einde en begin gaan mooi in mekaar over.

Omdat ons leven in dat verhaal maar eventjes duurt, hebben wij de neiging het lineaire te benadrukken, maar dat is verkeerd. Het kan confronterend zijn, dat het geheel ons overstijgt, en dat wij maar een tijdelijke en beperkte rol te spelen hebben, maar het neemt ook een last van onze schouders.

Na ons kan er iemand komen die er misschien in slaagt enkele valse noten achterwege te laten. Overigens mag men ook niet vergeten dat zo'n uitputtingsdans erg vermoeiend kan zijn. Zolang de muziek speelt, moeten we blijven dansen, moe of niet, en dan kan het aan het einde misschien een opluchting zijn het stokje te kunnen doorgeven.

We kunnen ons dus maar best focussen op onze huidige solo, en zorgen dat die ietwat elegant is, en in het geheel past. Daarna neemt iemand anders wel over, en doet de natuur rustig verder. Zomer, herfst, winter, lente, zomer, herfst, winter, lente. *Und so weiter, und so weiter.* ☺

De Splinter bevat een mening van de auteur. Ze bevat niet noodzakelijk de mening van de redactie.

Mediagebruik ISIS en andere extremistische groepen ontrafeld

Een onderzoeker aan de KU Leuven vergelijkt het gebruik van nieuwskanalen om het volk te temmen van twee extremistische islamitische groeperingen. Hij hoopt hiermee radicalisering te verhinderen.

door [Sjerenó Cörvers](#)

Het gaat om het beruchte ISIS uit Syrië en Irak en het minder bekende al-Hashd al-Shaabi uit Irak – ook wel *Popular Mobilization Forces* genoemd. De eerste is soennitisch, de tweede sjiietisch (*twee onderscheiden stromingen binnen de islam, red.*). Beide wisten media op slimme wijze te gebruiken om hun doelen te bereiken. Elk op eigen wijze, met een ander doel en een andere impact.

Adib Abdulmajid, consultant bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid in Nederland, promoveerde vorige week aan de KU Leuven op dit onderwerp. Hij onderzocht de manier waarop de twee groeperingen media gebruiken en de impact hiervan op het extremistische discours. Daarnaast analyseerde hij welke invloed de bevolking onderging door de gebruikte mediatechnieken.

'Kennis over de mediastrategieën van extremistische partijen kan het tij keren voor mensen die dreigen te radicaliseren'

[Adib Abdulmajid](#), consultant ministerie Justitie en Veiligheid Nederland

Verschillende nieuwskanalen zoals kranten, maar ook digitale media nam hij onder de loep. Uit het kluwen van persberichten van de extremistische partijen onthult hij de impliciete en expliciete boodschappen. Spoiler: het heeft veel weg van de magnum opus van George Orwell 1984.

Een nobel streven

De reden dat Abdulmajid drie jaar van zijn leven ondergedompeld in de perikelen van extremistische media heeft gespendeerd? Het ant-

woord is tweeledig. 'Kennis over de mediastrategieën van extremistische partijen kan het tij keren voor mensen die dreigen te radicaliseren', stelt Abdulmajid. Dit werkt zowel direct op mogelijke extremististen, maar kan ook indirect invloed hebben: als de omgeving van een dreigende extremist op de hoogte is van de indoctrinatietechnieken kunnen zij dit herkennen.

© Jan Costers

Abdulmajid probeert met zijn studie ook een academisch hiaat te vullen. Er is al veel onderzoek gebeurd naar extremistisch soennisme. Onder extremistisch soennisme vallen enkele organisaties die iedereen welbekend zijn: al-Qaida en ISIS bijvoorbeeld. Op radicale sjiietische organisaties is het oog echter minder gevallen. Laat staan een vergelijkende analyse tussen de twee. Daar brengt Abdulmajid nu verandering in.

Kernstrategieën

Hoewel het gaat om twee zeer uiteenlopende organisaties met verschillende doeleinden, zijn er overeenkomsten in mediastrategie. Beide organisaties werken sektarisatie in de hand. Hierbij trekt men een strakke lijn tussen 'wij' en 'zij', met als doel het groepsgevoel te versterken. De andere groep wordt, bijvoorbeeld, negatief beschreven als 'ongelovige', of als gelieerd aan het jihadi-salafisme, een potentieel gewelddadige stroming van de islam.

Om bovenstaande sektarisatie te bekomen wordt een andere techniek ingezet, namelijk religiosisering; een duur woord om te zeggen dat religieuze elementen worden ingezet. De eigen religieuze identiteit wordt benadrukt, religieuze bronnen worden geciteerd en andere godsdienstige verwijzingen worden gebruikt om de religiositeit van de eigen groep op een voetstuk te plaat-

sen. Er kan er maar één ware vorm van islam zijn.

De laatste techniek die beide partijen gebruiken heet met een moeilijk woord 'politisering'. De term verradt wel al veel over de inhoud van de strategie: organisaties maken zaken politiek, die dat in eerste instantie niet zijn. Neem bijvoorbeeld al-Hashd al-Shaabi die hun eigen macht voortdurend proberen te legitimeren of het soennisme portretteren als een geloofsovertuiging die een voedingsbodem is voor dictaturen.

'Problematisch is dat religie wordt gepolitiseerd, en politiek wordt gereligioniseerd door de twee organisaties'

[Adib Abdulmajid](#), consultant ministerie Justitie en Veiligheid Nederland

Problematisch volgens Abdulmajid is dat 'religie wordt gepolitiseerd, en politiek wordt gereligioniseerd door de twee organisaties'.

Overeenkomstige mediatechnieken

In hun media-uitingen zijn de partijen zeer berekend en listig. Zij manipuleren er beide gretig op los: ze laten relevante informatie achterwege om hun punt sterker te maken, ze overdrijven of bagatelliseren en bespelen het volk met dubbelzinnige uitspraken. Ook gebruiken zij herhaling van boodschappen en beelden, veelal met een emotionele lading, om het volk achter hun standpunten te scharen. ISIS laat bijvoorbeeld herhaaldelijk positieve gevolgen van overwinningen zien, zonder dat de slachtoffers die gemaakt zijn getoond worden.

'De media die als opdracht hebben om mensen te informeren, worden veranderd in ideologiemachines'

[Adib Abdulmajid](#), consultant ministerie Justitie en Veiligheid Nederland

Abdulmajid beschrijft dat 'de media die als opdracht hebben om mensen te informeren, worden veranderd in ideologiemachines'. Nieuwsberichten krijgen een ideologisch, propagandistisch karakter. Om dit te bereiken zetten ze de eerder besproken strategieën in: sektarisatie, religiosisering en politisering. De bedoeling is om het sektarische conflict dermate hoog op te laten lopen dat de leden van de organisaties volledig zijn opgeruid en de leden van de andere groep wantrouwen.

Wat de organisaties te allen tijde vermijden is het gebruik van dezelfde Koranische soera's of citaties om hun overtuiging kracht bij te zetten. Hiermee willen zij zich zo veel als mogelijk onderscheiden van de andere partij.

Verschillen in doeleinden

Beide organisaties willen iets anders bereiken door het gebruik van media. ISIS' hoogste doeleinden voor het gebruik van manipulatieve mediastrategieën zijn niet mis: het instellen van een islamitische kalifaat, legitimiteit van ISIS als leider van de wereldwijde moslimgemeenschap bevorderen, leden werven wereldwijd, en individuen aansporen om jihad te voeren.

aHaS TV

01:20 So you think you can Jihad? H

Al-Hashd al-Shaabi is misschien iets bescheidener. Zij beogen vooral het behoud van de islamitische principes en de religieuze macht van hun leider, en de bescherming van burgers. Maar ook het zwart proberen te maken van het soennisme, en bevrijden van Irak van zogenaamde vijanden. Daarnaast profileren zij zich als helden die stabiliteit en veiligheid in Irak zullen verwezenlijken. Dit alles gaat gepaard met een stevige onderdrukking van de lokale bevolking.

Verschillende technieken

Het grootste verschil tussen de twee organisaties is religieus van aard. Het gaat over het verschil in religieuze denominatie tussen soennieten en sjiieten. Hoewel onderscheiden, verschillen zij niet veel in termen van theologie, maar wel in politieke termen. Het verschil tussen beide zit vooral in de erkenning van de opvolger van de profeet Mohammed. De erkenning van andere opvolgers van Mohammed heeft uiteindelijk tot een schisma geleid in de kinderjaren van het islamitisch geloof.

Er zijn ook verschillen in mediagebruik en doelpubliek te onderscheiden. ISIS is bijvoorbeeld eerder globaal dan lokaal gericht. Abdulmajid zegt dat ISIS wereldwijd leden probeert te rekruteren, terwijl al-Hashd al-Shaabi voornamelijk lokaal opereert en daar probeert zieltjes te winnen. Laatstgenoemde heeft dan ook totaal geen interesse in het aantrekken van Westerse mensen. Politisering krijgt bij al-Hashd al-Shaabi vooral gestalte in de vorm van het beklemtonen dat het thuisland beschermd moet worden tegen buitenstaanders.

De term 'syriëgangers' herinnert op pijnlijke wijze dat het aantrekken van Westerse leden voor ISIS juist een belangrijke strategie was. Voor al-Hashd al-Shaabi is het, in tegenstelling tot de missie van ISIS, het beschermen en behouden van het thuisland. ISIS is in die zin progressiever en wil vooral nieuwe leden aantrekken uit alle gewesten van de aarde.

ISIS gebruikt, intensiever dan al-Hashd al-Shaabi, politieke, sektarische en religieuze me-

dia-uitlatingen om het volk te sturen. Ze gebruiken verzen uit de Koran of de Hadith – de overleveringen over het leven van Mohammed – en framen sjiieten als kwaadaardig en als ketters. Ofschoon al-Hashd al-Shaabi bovenstaande technieken ook gebruikt, is dit van een veel lagere intensiteit en met een ander doel, maar niet minder gewelddadig. Het beroepen op de Koran en Hadith proberen laatste zo min mogelijk te doen, om zich te distantiëren van ISIS.

De term 'syriëgangers' herinnert dat het aantrekken van Westerse leden voor ISIS een belangrijke strategie was

Inhoudelijk kan al-Hashd al-Shaabi veel meer inspelen op historische littekens, overblijfselen van hardvochtige soennitische leiders. Als moslimminderheid hebben zij meer te lijden gehad onder soennitisch bewind dan andersom.☺

© Adib Abdulmajid

Student in beeld: Aanplakken Verboden!

Stickers zijn – helaas – een vaak over het hoofd geziene vorm van straatkunst. Wij gingen op pad om voor jullie een paar pareltjes uit te zoeken! Zelf een leuke sticker in het Leuvense gespot? Stuur je foto's door naar lisa@veto.be!

Heibel tussen faculteiten zet rector onder druk

Het zit er bovenarms op tussen de faculteiten Letteren en Sociale Wetenschappen. Inzet is Letterens nieuwe campusplan: 'Ik hoop dat de rector de moed heeft dit te herzien.'

door [Daan Delespaul](#)

De Faculteitsraad Sociale Wetenschappen sprak zich quasi unaniem uit tegen de nieuwe campusplannen van de collega-faculteit Letteren. Grootste pijnpunt zijn de hervormde studierichtingen die Letteren in Antwerpen en Brussel wil inrichten: 'Als je die gaat bekijken, zie je dat het ver wegrijft van toegepaste taalkunde en sterk op ons domein komt', stelt decaan Sociale Wetenschappen Steven Eggermont. De faculteit voelt zich niet voldoende in bescherming genomen door het rectoraat, dat de plannen reeds goedgekeurde.

Het campusplan van Letteren hertekent het opleidingsaanbod van de noodlijdende talencampussen in Brussel en Antwerpen, twee Letterencampussen die sinds hun integratie in de KU Leuven in 2013 dalende inschrijvingsaantallen ondervonden. Bedoeling van het plan bleef om

het opleidingsaanbod van beide campussen te ontdebellen. Zowel Antwerpen als Brussel kan op die manier een eigen 'smoel' ontwikkelen.

In Antwerpen wordt gekozen voor een economisch profiel. De bestaande opleidingen Toegepaste Taalkunde worden gespijst met minors in management en economie. Brussel wordt een 'internationale' campus. Het krijgt enkele nieuwe Engelstalige opleidingen en haalt ook de master Journalistiek, vroeger op beide campussen aangeboden door Sociale Wetenschappen, binnen. Het plan kreeg alvast de zegen van het Gemeenschappelijk Bureau, het hoogste besluitvormingsorgaan van de universiteit.

'Gewoon communicatiewetenschappen'

Het zijn vooral de 'nieuwe' opleidingen die bij Sociale Wetenschappen kwaad bloed zetten. In Brussel duikt een onverwachte vooropleiding 'Europe: History, Arts, Culture and Politics' op, samen met een master 'Cross-cultural Communication'. Antwerpen krijgt dan weer een mastertrack Digital Content Management. 'Die laatste twee zijn gewoon communicatiewetenschappen', meent journalistiek-professor Baldwin Van Gorp, die als lid van de Faculteitsraad Sociale Wetenschappen zelf werkzaam is op campus Antwerpen.

'Letteren heeft denk ik zelfs geen docenten voor deze materies'

[Baldwin Van Gorp](#), professor journalistiek KU Leuven

Aan Sociale Wetenschappen werd inzage in het plan naar eigen zeggen steevast geweigerd. Zij kwamen het pas te weten via een persbericht: 'Over de gehele portefeuille van dertien opleidingen hebben wij het enkel over Journalistiek even gehad. Moet je op die manier over dat soort plannen communiceren?' Van Gorp beaamt: 'Op het moment dat de plannen wereldkundig werden gemaakt, werd daar gezegd dat de opleidingen in samenwerking met Sociale Wetenschap-

pen zouden worden opgezet. Wel, op dat moment was er nog nooit een gesprek geweest met Sociale Wetenschappen.'

In het Erasmushuis benadrukt men het belang van de vertrouwelijkheid van de operatie. 'Je kan natuurlijk moeilijk in het publiek gaan zeggen wat je gaat doen als andere universiteiten in dezelfde stad meeluisteren', verklaart Letteren-decaan Jo Tollebeek. De hele operatie kende ook een grote impact op het personeel. 'Je moet daar vertrouwelijk mee omgaan, uit respect voor die medewerkers.'

'Uiteraard moeten we verder gaan dan dat persbericht: voor ons zijn en blijven dit talenopleidingen'

[Jo Tollebeek](#), decaan faculteit Letteren

Over de transfer van de journalistenopleiding, waarvan een groot aspect van de onderzoekspoot en een deel van de inkleding tot Sociale Wetenschappen behoort, werd wel 'vaak en heel intens' overlegd, aldus Tollebeek. Van Gorp zag dat evenwel niet in de praktijk: 'Ik ben hoogleraar in de journalistiek en ze hebben mij nog nooit naar mijn mening gevraagd. Dan had ik bijvoorbeeld meteen gezegd dat het nieuwe postgraduaat internationaal correspondentenschap een dwaas idee is.' Het dossier sleept al een paar jaar aan.

De sociaal-wetenschappelijke sfeer

Van fundamentele belang dan de plannen zelf, is dat Letteren met de hervormde opleidingen zou inbreken in de 'sociaal-wetenschappelijke sfeer'. 'Letteren heeft denk ik zelfs geen docenten voor die materies', aldus Van Gorp. 'En als men die al heeft, vraag ik mij af of die ook naar die onderwerpen onderzoek doen.'

Van Gorp verwijst naar de basisprincipes van de universiteit: 'De KU Leuven staat toch voor onderwijs door mensen die ook onderzoek voeren? Ik heb de indruk dat ze dat hier gewoon gaan loslaten. Dat mensen met een talenachtergrond

opeens van alles gaan vertellen over pakweg crisiscommunicatie en *digital management*? Dat is hallucinant.'

Een pijnpunt dat volgens Tollebeek net via deze beweging zal verdwijnen: 'Sociale Wetenschappen is geen multicampusfaculteit, maar je moet ook begrijpen dat de mensen daar meestal enkel onderwijsopdrachten hadden.' De integratie van voormalige hogescholen laat het vroegere personeel volgens Tollebeek toe geleidelijk hun eigen onderzoeksexpertise te ontwikkelen. 'Het hele proces van academische integratie is daarop gebouwd.'

Tollebeek benadrukt dat de deur voor de sociale wetenschappers uiteraard open blijft. De faculteit mag een uitnodiging verwachten om van nabij te kijken naar de nieuwe curricula die op dit moment in programmacommissies worden ontwikkeld. Die commissies kunnen als forum dienen voor meer inhoudelijke discussies. 'Want uiteraard moeten we verder gaan dan dat persbericht: voor ons zijn en blijven dit talenopleidingen, op dat vlak kunnen we de collega's van Sociale Wetenschappen geruststellen. Wij mogen ook niets anders inrichten.'

Grensoverschrijdend

De crux van de discussie situeert zich dan ook in de afbakening van de primaire disciplines van beide faculteiten. Deze zijn duidelijk te onderscheiden, maar leunen af en toe tegen elkaar aan, wat ook zichtbaar is in de drie masteropleidingen die de twee faculteiten samen aanbieden: Bedrijfscommunicatie, Journalistiek en European Studies. 'Er is geen koppel van faculteiten aan de universiteit dat meer samen doet', zo duidt Tollebeek.

'Er moet een verschil bestaan tussen de effectieve plannen en de communicatie die is verstuurd'

[Steven Eggermont](#), decaan faculteit Sociale Wetenschappen

Het besef dat beide faculteiten soms in elkaars vaarwater komen, is ook bij Sociale Wetenschappen aanwezig: 'Ik heb er begrip voor dat een faculteit op zoek is naar manieren om zichzelf heruit te vinden', verduidelijkt Eggermont. 'Alleen niet op deze manier: zonder samenwerking, zonder

inhoud en ver over het grensgebied van een andere faculteit. Dat is echt een ernstig kwaliteitsprobleem en een aantasting van de integriteit van een faculteit.'

Als tegenargument geldt dat de facultaire grenzen berusten op losse afspraken en onderlinge intenties; onderzoeksdisciplines evolueren dan ook in diverse richtingen. Eggermont benadrukt dat zijn faculteit Letteren niet 'in een klein kamertje wil beteugelen', maar wel haar eigen bestaansredenen wil erkend zien. Dat Sociale Wetenschappen zelf op zoek is naar een versterkte profilering voor haar bachelors – opleidingen die eveneens al jaren minder goed aantrekken – speelt daarin volgens de decaan zeker een rol.

Herziening

Dat het de faculteit menens is, blijkt uit een brief gericht aan de rector. De nota, bijna unaniem ondertekend door het faculteitspersoneel, laakt het gebrek aan bescherming van bovenaf en vraagt Sels de plannen te heroverwegen. 'Er moet een substantieel verschil bestaan tussen de effectieve plannen en de communicatie die is verstuurd. Als dat de effectieve invulling is, kunnen wij daar niet mee instemmen', klinkt het bij Eggermont.

'Het kan niet dat de ene faculteit de expertise en bijna de bestaansreden van de andere opeens inpalmt'

[Baldwin Van Gorp](#), professor journalistiek KU Leuven

Met de open brief stelt de faculteit de rol van het rectoraat alvast ook direct in vraag: 'We zijn getroffen door de vaststelling dat de universiteit ons niet de bescherming heeft geboden die elke faculteit aan deze universiteit verdient', luidt het in de boodschap naar rector Sels. De komende dagen worden belangrijke stappen in het dossier verwacht. Welke die precies zijn, wilde het rectoraat voorlopig nog niet kwijt.

Een herziening die ook voor Van Gorp essentieel lijkt: 'Het kan niet dat de ene faculteit de expertise en bijna de bestaansredenen van de andere opeens inpalmt. Dat de rector hierin is meegegaan, verbaast me enorm. Ik hoop dat hij de moed heeft dit plan te herzien.' ☹

Achtergrond: de campusplannen van de faculteit Letteren

Letterens campussen in Brussel en Antwerpen zijn een erfenis van de integratie met respectievelijk KU Brussel en Lessius Hogeschool in 2013. Beide campussen hebben een gelijkwaardig opleidingsaanbod, gesitueerd rond de toegepaste taalkunde, inclusief vertaalwetenschap, tolken en journalistiek.

De integratie kende voorlopig wisselend succes. Vooral campus Antwerpen heeft de afgelopen jaren te lijden onder een felle daling in inschrijvingen. De enige bachelor in Antwerpen, Toegepaste Taalkunde, zag al voor het derde jaar op rij een daling in inschrijvingen. In Brussel trok dezelfde opleiding dit jaar 44% minder inschrijvingen. Lichtpunten voor beide campussen zijn de masters Journalistiek en Meertalige Communicatie, die al enkele jaren in de lift zitten.

De hele ratio van het campusplan is om de inkringing van beide campussen tegen te gaan. Voortaan zou maar één van de twee campussen een specifieke opleiding kunnen aanbieden; een 'ontdubbeling' die beide instellingen de kans geeft hun specifieke expertise en eigen profiel te ontwikkelen. Voor Antwerpen is dat het economische, in Brussel het internationale.

Concreet betekent dat dat Antwerpen met de meer klassieke talenopleidingen, aangevuld met economische tracks, gaat lopen. Brussel haalt journalistiek (nochtans populairder in Antwerpen) binnen en krijgt een hervormde bachelor Toegepaste Taalkunde in het Engels. Voor enkele docenten en studenten betekent de hervorming vanaf 2022 een verhuis. 'Ik heb daar alvast geen zin in', is Van Gorp duidelijk.

Dat veel van de nieuwe opleidingen in het vaarwater van communicatiewetenschappen komen, heeft volgens Letterendecaan Tollebeek meer te maken met de evolutie van de discipline: 'Die ontwikkelen zich natuurlijk. Dat betekent dat je als universiteit een stukje moet meeschuiven. Ik begrijp het sentiment van de faculteit Sociale Wetenschappen, maar ik denk toch dat de *baseline* moet zijn dat we niet gevangen mogen blijven in de grenzen van de traditionele disciplines.' ☹

© Anastasia Arnholt

* TWEE KALE MANNEN VECHTEN OM EEN KAM *

'De twintigste eeuw is verschrikkelijk overschat'

Met *Wildevrouw* brengt Jeroen Olyslaegers zijn tweede historische roman uit. Hij neemt ons mee naar het 16e-eeuwse Antwerpen. Onderweg komen we drugs, het klimaat en de liefde tegen. Een wilderit.

door Remo Verdickt en Wolf France

Wildevrouw volgt de lotgevallen van Beer, een herbergier en weduwnaar van drie vrouwen. Tijd om te rouwen heeft hij echter niet, want er is van alles op til in zijn thuisbasis Antwerpen. Aan de vooravond van de Beeldenstorm blijkt Beers herberg een ontmoetingsoord voor tal van historische figuren. Zo ook Pieter Bruegel de Oude, wiens mysterieuze schilderij *De Dulle Griet* een centrale rol in het verhaal speelt.

Jeroen Olyslaegers: 'Het boek is ontstaan door mijn fascinatie voor dat schilderij. *De Dulle Griet* trok me als kind al aan, al had ik toen de illusie dat ik het op een intuïtieve manier volledig begreep. Pas toen ik met dit boek bezig was, besefte ik dat ik als kind eigenlijk gewoon het raadsel aanvaardde en niets in vraag stelde. Plots vroeg ik me af hoe het mogelijk was dat Bruegel zo'n gruwelijk, apocalyptisch werk maakte in een nochtans bloeiende tijd.'

'We houden eigenlijk meer van de striptease van de leugen dan van de naakte waarheid'

'Die *Dulle Griet* wil overduidelijk iets zeggen, maar we weten nog steeds niet wat. We projecteren er meestal algemene dingen op zoals krijgsgeweld, hebzucht en drankzucht. Maar toch vraag je je af of er halverwege de zestiende eeuw niet iets aan het gisten was. Het boek vormde zich als antwoord op een vraag vanuit het niet-weten. Ik wilde een teletijdmachine maken. Om zelf in die 16e eeuw te raken en hem als 'echt' te kunnen beschouwen, maar ook om die sensatie door te geven aan de lezer.'

Tegelijk opent het boek met het onheilspellende citaat: 'De wereld wil bedrogen worden.'

'Ik maakte die bedenking toen Trump verkozen werd. Je kan zoveel analyses maken als je wil over die overwinning, maar toch blijft hij voor mij zo overduidelijk een bedrieger. Waarom hebben mensen de behoefte om in zo iemand te geloven?

Ik kwam tijdens mijn onderzoek uit op dat citaat van Sebastian Franck, een radicale denker uit de 16e eeuw. Zijn werk gaat vaak over paradoxen. Dit citaat is er maar een klein deeltje uit, maar fascineert me mateloos.

Wij leven in een samenleving waar we voortdurend een grote liefde uiten voor de waarheid. Zogezegd moeten we die verdedigen, zeker in tijden van fake news. Heimelijk houden we echter veel meer van de leugen, omdat die meestal veel geiler en sexyer is dan de waarheid. Je hebt dan wel de uitdrukking 'de naakte waarheid', maar we houden eigenlijk meer van de striptease van de leugen dan van de naakte waarheid.

In de 16e eeuw zie je in de hele samenleving dat er geen centraal nieuwsorgaan is. Het was perfect mogelijk dat mensen meldden dat de Turken aan de poorten van de stad stonden, terwijl dat overduidelijk gewoon bullshit was. Er was geen correctie op die geruchten, dus werd er ook nauwelijks iets voor waar aangenomen. Daar zitten we nu ook, want er is een wantrouwen tegen elke vorm van mainstream media. Vandaag de dag zitten we weer in het schimmenrijk van het gerucht. Dat beschouwen wij als problematisch. In de 16e eeuw zag men dat anders: het was gewoon de realiteit.'

Wat in elk geval waar is: *Wildevrouw* is net als *Wil* een stuk toegankelijker dan uw vroegere werk. Een bewuste keuze?

'In de aanloop naar *Wil* kwam ik plots tot het besef dat ik al meer dan twintig jaar als schrijver de optie van commercieel succes gewoon had uitgeschakeld. Ik was er zelfs niet mee bezig. Dat was tegelijk een vrijheid en een gevangenis. Ik kon met van alles bezig zijn zonder me over een publiek zorgen te maken, zolang ik maar overleefde.'

'Bitterheid legt de verbeelding van een schrijver aan banden'

'Opeens besefte ik dat de sleutel tot succes voor een beter publiek bij mezelf lag. Ik had voordien nooit de mogelijkheid toelaten dat ik voor een breed publiek kon schrijven. Met *Wil* deed ik dat wel. Ik had meteen het vermoeden dat het me zou

kunnen lukken.

Er was maar één vriend die me vroeg: "Jeroen, je bent nu zo zelfzeker over *Wil*, nog voor de publicatie. Wat gebeurt er als je voorspelling niet uitkomt?" Ik antwoordde dat ik al wist naar welke therapeut ik dan moest gaan. Ik had een plan B voor mijn geestelijke evenwicht, want het zou een serieuze slag zijn geweest. Volgens mij is er één ding dat je als schrijver niet mag doen, en dat is bitter worden.'

Zijn er niet veel auteurs die precies met bitterheid hun beste werk hebben gemaakt?

'Ja, maar ik zou daar zeker niet bij horen. Ik heb me psychisch altijd voor teleurstelling en bitterheid behoed. Dat heeft me kracht gegeven. Met *Wil* vond ik dat het tijd was om meer risico te nemen. Wanneer het succes dan kwam, was ik een stuk ouder. Nu lijkt het dat het een plan was, maar dat was helemaal niet zo. (*lacht*) Consequent gedrag is niets voor mij.

Ik besef dat ik nu hoog spel speel. Na *Wil* had ik makkelijk nog een WO II-roman kunnen schrijven. Maar in plaats daarvan ben ik nu met dit ambitieus werk op de proppen gekomen en ben ik vier jaar op een trip gegaan waarvan ik niet wist of die me zou lukken. Ik moet bij aanvang faalangst hebben, anders ben ik niet geïnteresseerd. Dit is het meest ambitieuze wat ik ooit heb gedaan.'

Wordt die faalangst bij elk nieuw succes dan ook groter? Wat als u hierna weer bij een kleiner publiek uitkomt?

'Dat weet ik in alle eerlijkheid niet. Ik vind de liefde van de lezer voor mijn werk fenomenaal en ben er zeer dankbaar voor. Ik zit al op Facebook sinds 2008. Het is het perfecte medium voor mij als auteur om te communiceren met mijn lezers: ik praat er over mijn werk en wat me bezig houdt. Zo begin ik een boek al te verkopen vanaf het eerste idee. Dan organiseer ik een kleine samenzwering rond mijn eigen verbeelding. Zo zijn de mensen die me volgen betrokken bij wat ik creëer, en ontstaat er een honger naar het uiteindelijke boek.

Die strategie heb ik altijd heel open gespeeld, waardoor de interactie tussen mij en mijn lezers vrij intens is. Wanneer ik bij het schrijven er dan even door zit, zeg ik dat ook en moedigen mensen me aan dat ze op het boek wachten. Mocht dat nu wegvallen, dan zou dat zowel een emotioneel als

NAVRAAG

strategisch probleem zijn, want dat zou betekenen dat de investering van de afgelopen twaalf jaar nergens naartoe heeft geleid.

Je bent ook organisch verbonden met je boek; op emotioneel vlak is er heel weinig afstand. Goede recensies en verkoop pompen dat nog ongehoofd op. Als ik dat niet meer zou hebben, dan moet ik naar de therapeut of op z'n minst mezelf psychisch herijken. Dat is de keerzijde van zulke dingen.'

Heb je bij deze historische romans geen vrees voor anachronismen?

'Die zijn onvermijdelijk. Ik vind persoonlijk dat er ook fouten in mogen blijven zitten. Het blijft

een roman. Ook bij *Wildevrouw* gaan er waarschijnlijk een heleboel zaken historisch niet kloppen, ondanks het uitgebreide onderzoek. Soms kon ik niet anders om het verhaal te doen kloppen. Net zoals een tv-reeks moet ik de geschiedenis soms manipuleren, omdat je het nu eenmaal anders niet vertelt krijgt.

Wel vermelden we onze bronnen heel transparant op *wildevrouw.be*. En als historici mij met de vinger wijzen op historische fouten, bekijk ik steeds of het iets is dat ik zou willen aanpassen.

De verantwoordelijkheid die ik opneem, is persoonlijk. Ik heb geen academische verantwoordelijkheid en die zal ik ook nooit nemen. *That kind of spoils the fun*. Zo vond Stef, mijn bloedbroeder

en vaste researcher, één klein detail in het boek bijvoorbeeld compleet ontoelaatbaar, maar het moest er voor mij echt in: drugs.'

Er wordt in één scène subtiel hennep gerookt.

'Inderdaad. De stadsarcheologen van Antwerpen vertelden ons dat ze in de Spaanse vesting schuimen pijpjes gevonden hadden, waarvan aardig wat uit de eerste helft van de 16e eeuw. Toen was tabak nog niet populair in Antwerpen, dus wat rookte men dan? Hennep natuurlijk!'

'Een klein detail in het boek was voor mijn researcher compleet ontoelaatbaar, maar moest er van mij echt in: drugs'

'Hints naar historisch druggebruik worden zeer moeilijk erkend in een samenleving die drugs criminaliseert, maar ondertussen wel gigantische hoeveelheden medicijnen slikt en van psychiaters dealers maakt. Ik wou subtiel die dubbelzinnigheid aankaarten. Nu ja, hier zeg ik het nadrukkelijk. (lacht)

Ik heb steeds meer het gevoel dat we in de 21ste eeuw nog zeer weinig weten over de invloed van geestverruimende middelen door de eeuwen heen. Het gebruik van drugs is iets wat mij enorm fascineert. Er zijn allerhande theorieën over, maar ik denk dat het echt integraal deel uitmaakt moet hebben van elke tijd. Een roes hoort bij het leven.

Onze samenleving kampt met een gigantisch moreel superioriteitsgevoel. We denken dat we het beter hebben dan vroeger en alles beter weten. Brandstapels zijn inderdaad uit de mode, maar wij hebben andere vormen van geweld die we zonder enig probleem toelaten. En dat is hetgeen dat een romancier wél kan bewerken.'

Met welk doel dan?

'Om het blik open te trekken. Het is toch interessant om te weten waar we vandaan komen. Ik schrijf geen geschiedenisboeken, maar hoop wel dat jonge mensen met een gezonde historische interesse door dit boek bijvoorbeeld zelf de 16e eeuw willen onderzoeken.

De twintigste eeuw wordt volgens mij verschrikkelijk overschat. Het is net alsof het alleen daarover gaat. Na de wereldoorlogen, waar ik met *Wil* zelf toe heb bijgedragen, stopt het precies. Wat is er bijvoorbeeld in de 19e eeuw gebeurd? Daar weten mensen bijzonder weinig over. Toch is er een grote honger naar kennis over eerdere

periodes; kijk maar naar het succes van *De Bourgondiërs* van Bart Van Loo.'

'Er is dus langs de ene kant een grote behoefte aan kennis van het verleden. Maar naast die nieuwsgierigheid denken mensen nog steeds dat we beter zijn. Daar probeer ik als romancier een antwoord op te bieden.'

'Met een morele superioriteit naar het verleden kijken zorgt ervoor dat we eigenlijk niet goed kijken'

'Literatuur heeft zo'n ongelooflijke invloed op ons gehad, het is letterlijk een geestverruimend middel. Maar je kan niet meten wat die invloed is. En in onze samenleving geldt: als iets niet kan worden gemeten, dan bestaat het niet.'

Ook jongeren lijken in deze crisissen, zowel rond corona als het klimaat, weer even niet te bestaan. U hielp Anuna De Wever en Kyra Gantois bij het schrijven van Wij Zijn Het Klimaat. Merkte u bij hen een wantrouwen tegenover oudere generaties?

'Ik kan niet voor Anuna spreken, maar ik voel wel het wantrouwen en ze heeft daar 100% gelijk in. Kijk, de clash tussen generaties is er altijd geweest. Maar nu zitten we in extreme tijden en mijn generatie mag echt wel een toontje lager zingen, want jullie gaan de wereld moeten uitbouwen. Wij zijn eigenlijk al aan het uitbollen. Ik merk bij mezelf dat ik nog wel kritiek durf leveren, maar niet meer aan elke betoging meedoe. Je krijgt het gevoel dat het aan de jonge mensen is, maar ik zal hen zeker niet in de weg staan.'

'De coronacrisis maakt duidelijk dat we maar zo sterk zijn als de zwakste schakel'

'De zorg zou centraal moeten staan. In plaats daarvan gaat het nog altijd over het heil op individueel vlak, en zijn de zwakste schakels nu de mensen die vijf citytrips met een vliegtuig per jaar willen doen. We moeten die mensen duidelijk maken dat we ons allemaal moeten aanpassen, en dat ze niet moeten zeuren over hun 'vrijheden'. Dat zijn geen vrijheden maar verworven rechten, een groot verschil.

Met die zucht naar normaliteit halen we het niet. Met een aantal mensen moet een serieus gesprek worden gevoerd, en dat gaan de jongeren moeten doen. Niet ik, mijn krediet is uitgespeeld. Gebeurt dat niet, dan is het letterlijk naar de kloften. Toch vinden er nog altijd mensen het onnodig alarmerend wat ik zeg.'

De ontkenningfase?

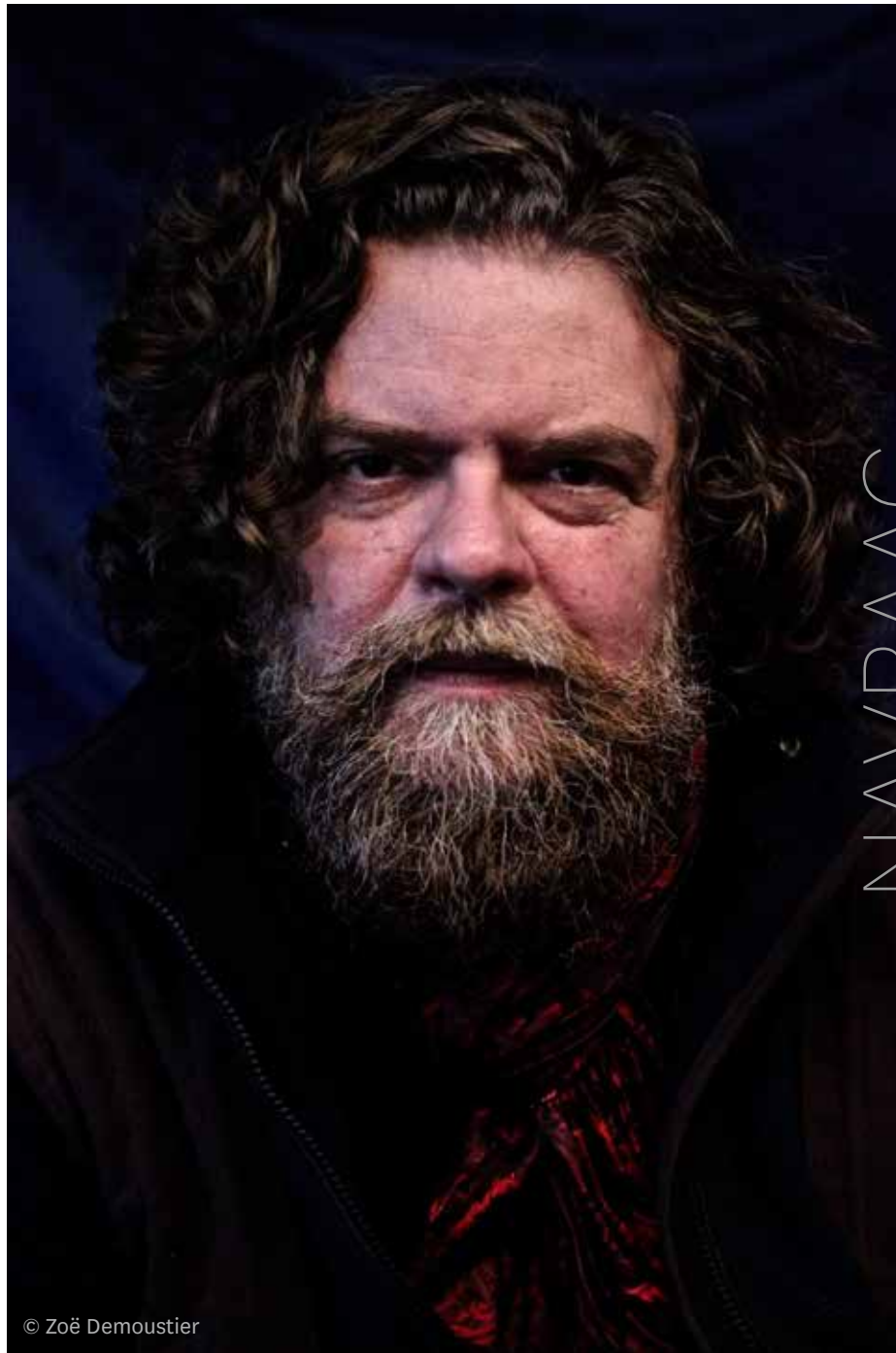
'Ja, jongeren moeten hun zeggen dat we nu een versnelling hoger moeten schakelen: "Jullie mogen jullie gevoelens hebben, maar move over want er moet nu iets gebeuren en jullie zijn onze toekomst compleet aan het verknallen. En je bent er nog eens arrogant over ook." Zij worden onrealistisch genoemd, terwijl het net de gevestigde orde is die niet realistisch is. Ik vind dat ambetant, als iemand van de vorige generatie. Wij hadden veel meer kunnen doen, maar dat is ons niet gelukt.'

Wildevrouw heeft nog een tweede openingscitaat, en wel een Bijbelvers.

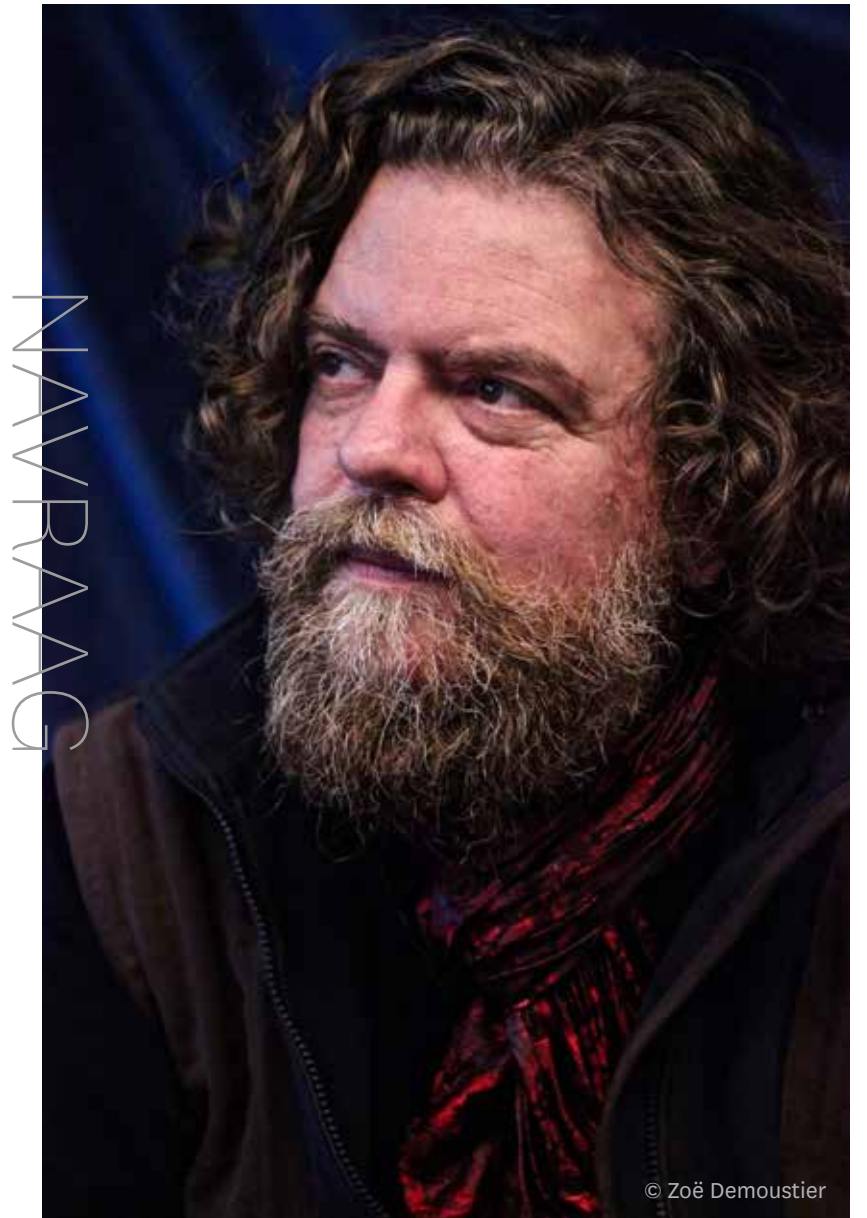
'Dat vers betekent: als je zonder liefde spreekt, dan zeg je niets. Ik probeer echt met liefde te spreken. Ik zie mijn lezers oprecht graag, en eigenlijk ook de samenleving. Mijn eindeloze fascinatie voor de mens is gewoon liefde. En ik verberg dat ook niet langer, die liefde staat centraal. Ik laat ook haar tragische kant zien via het verhaal van Beer.

Er is een heel positief aspect aan liefde, maar het confronteert je als je ook de donkere kant ervan opzoekt en aanvaardt. Daarom staat dat citaat daarbij. Het is iets wat Beer drijft en hij nog te verwerven heeft.'

En misschien wij wel allemaal.☺

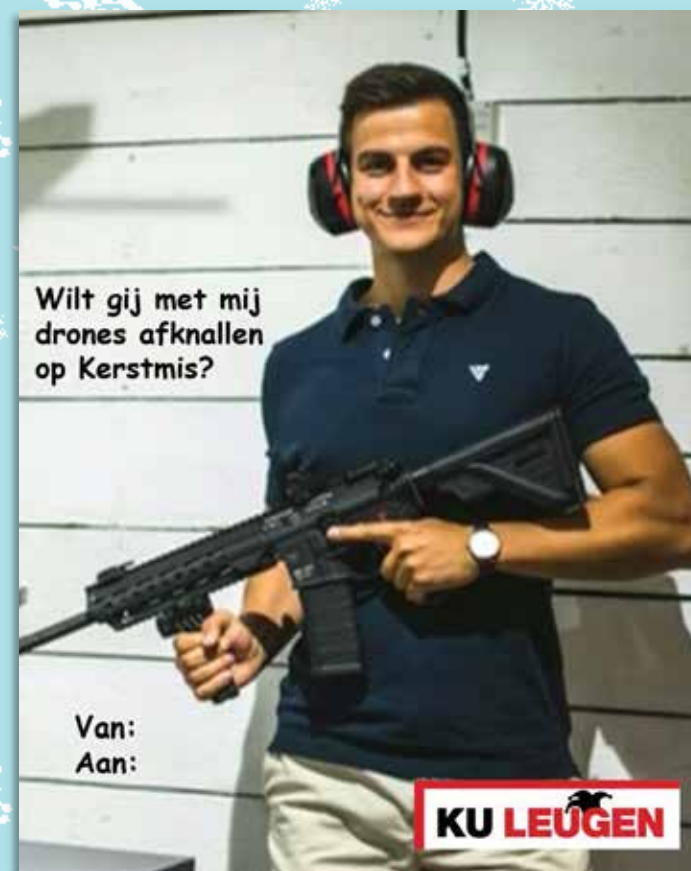
© Zoë Demoustier

© Zoë Demoustier

Ontdek je naaste.
Begin met een kerstkaart.

Nog niet genoeg gelachen?
Bezoek KU Leugen!

Geen zin om een kerstkaart te sturen? Hier zijn dan toch nog enkele mopjes.

Zoom introduceert nieuwe functie voor Kerst: de zatte nonkel-mute

Ik ben nie verslaafd aan den drank. Maar ik 'eb het wel nodig!

Nieuwe examenroosters blijken compleet gekozen door loterij

VACCIN TEGEN ONWETENDHEID.

Veto zoekt extra talent.

Ben jij een schrijver, fotograaf, cartoonist, vormgever, nalezer of grappenmaker?
Kom op donderdag naar onze online redactievergadering om 20u of stuur een berichtje naar
een van onze redacteurs.

veto
onafhankelijk studentenblad